

STRATÉGIA CENTRA PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2022 - 2023

**V RÁMCI PROJEKTU
OVERENIE MODELU CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU V BBSK**

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

www.esf.gov.sk

**OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE**

www.ludskezdroje.gov.sk

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

www.employment.gov.sk

AUTORSKÝ TÍM – CENTRUM PRÁCE S MLÁDEŽOU BANSKÁ BYSTRICA:

PhDr. Ivana Demčíková, PhD.

koordinátorka centra práce s mládežou Banská Bystrica

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Mgr. Kristína Styková

odborná poradkyňa pre podporované zamestnávanie – psychológ

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Mgr. Silvia Vimpeľová

odborná pracovníčka centra

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Mgr. Michaela Jombíková Janáková, PhD.

odborná pracovníčka pre podporované zamestnávanie

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Mgr. Jana Mensatorisová

odborná pracovníčka pre podporované zamestnávanie – psychológ

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Andrea Luptáková

odborná pracovníčka centra práce s mládežou Banská Bystrica

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

ODBORNÍ KONZULTANTI:

Mgr. Lucia Sivoková

koordinátorka centier práce s mládežou

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Ing. Veronika Sviteková

koordinátorka centier pre podporované zamestnávanie

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Mgr. Jolana Nátherová

CKO – Centrum komunitného organizovania

OZ Nádej deťom

Mgr. Aneta Chlebníčanová

Nadácia pre deti Slovenska

Mgr. Jana Šolcová, PhD.

sociálna pracovníčka, vysokoškolská pedagogička

Katedra sociálnej práce, Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

© ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Námestie SNP 1/A, 974 01 Banská Bystrica | space@dobrykraj.sk | www.tvojspace.sk

Zoznam skratiek:

BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
CPPPaP	Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
CS	cieľová skupina
MRK	marginalizované rómske komunity
NEET	(z ang. Not in Education, Employment or Training) osoba, ktorá nie je zamestnaná ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy
NS	náhradná starostlivosť
SŠ	stredná škola
ŠVVP	špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby
UoZ	uchádzač o zamestnanie
VŠ	vysoká škola
ZP	zdravotne postihnutý
ZŠ	základná škola

Zoznam tabuliek:

Tabuľka č. 1: Štatistika vyplnených dotazníkov podľa veku a pohlavia

Tabuľka č. 2: Podiel žiakov zúčastnených v dotazníkovom prieskume

OBSAH

1.	VÝCHODISKÁ.....	6
1.1.	REGIONÁLNA ÚROVEŇ.....	6
1.2.	NÁRODNÁ ÚROVEŇ.....	9
1.3.	EURÓPSKA ÚROVEŇ.....	10
2.	VÍZIA, MISIA, HODNOTY, PRINCÍPY	11
2.1.	VÍZIA CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE	12
2.2.	MISIA CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE	12
2.3.	PRINCÍPY CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE.....	12
2.4.	HODNOTY CENTRA PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE BANSKÁ BYSTRICA	13
3.	CIEĽOVÁ SKUPINA A MODEL CENTRA.....	14
3.1.	CIEĽOVÁ SKUPINA CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE.....	14
3.2.	MODEL CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE.....	15
4.	VÝSTUPY ANALYTICKEJ ČASTI.....	19
4.1.	ANALÝZA STAVU A PROSTREDIA.....	19
4.2.	MAPOVANIE POTRIEB CIEĽOVEJ SKUPINY.....	24
4.2.1	DOTAZNÍKY	25
4.2.2	FOKUSOVÉ SKUPINY	29
4.2.3	Terénny prieskum.....	32
4.3	JAVY A POTREBY MLADÝCH ĽUDÍ V OKRESE BANSKÁ BYSTRICA.....	34
5.	PRIORITNÉ OBLASTI V CENTRE PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE BANSKÁ BYSTRICA	34
6.	EVALVÁCIA.....	35
7.	ZÁVER.....	37
8.	PRÍLOHY	38
	PRÍLOHA Č.1: AKČNÝ PLÁN CENTRA SPACE BANSKÁ BYSTRICA (CIELE, OPATRENIA, AKTIVITY, INDIKÁTORY, SPOLUPRACUJÚCI PARTNERI, TERMÍNY).....	38
	PRÍLOHA Č. 2: ANALÝZA STAVU A PROSTREDIA OKRESU BB	43
	PRÍLOHA Č. 3: KVALITATÍVNE VYHODNOTENIE ANALÝZY INŠTITÚCIÍ A AKTÉROV V OKRESE (CIEĽOVÉ SKUPINY INŠTITÚCIÍ A ORGANIZÁCIÍ V OKRESE BB).....	54
	PRÍLOHA Č. 4: OBLASTI ZÁUJMU ORGANIZÁCIÍ	57
	PRÍLOHA Č. 6: PREHĽAD ODPOVEDÍ Z MAPOVANIA POTRIEB.....	63
	PRÍLOHA Č.7: ŠTRUKTÚRA DISKUSIE FOKUSOVÝCH SKUPÍN	69

ÚVOD

Nezamestnanosť mladých ľudí je významným ekonomicko-sociálnym fenoménom a má negatívne dopady tak pre spoločnosť ako aj pre jednotlivcov, ktorí sú len na začiatku svojho života. Títo mladí ľudia predstavujú výrazný nevyužitý potenciál krajiny aj regiónu a je treba venovať, čo najväčšiu pozornosť ich zaradeniu do plnohodnotného života. Nepodchytenie tejto skupiny a jej nezačlenenie do spoločenského a ekonomického života často následne vedie k hrozbe ich celoživotného sociálneho vylúčenia.

Mladých ľudí do 30 rokov, ktorí sú neaktívni, a teda nie sú zamestnaní, ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy nazývame NEET (Not in Education, Employment, or Training). Do tejto skupiny zaraďujeme osoby, ktoré sa o niekoho starajú, ktoré nemajú ukončenú školskú dochádzku, osoby so zdravotným znevýhodnením, demotivovaní (odradení) mladí ľudia, znevýhodnené, alebo zraniteľné osoby, osoby z marginalizovanej rómskej komunity, mladí dospelí po ukončení náhradnej starostlivosti, osoby s predčasne ukončenou školskou dochádzkou, osoby sociálne nezaradené do spoločnosti (bezdomovec, závislosť, kriminalita,...).

Stratégia Centra práce s mládežou Banská Bystrica na roky 2022 a 2023 vznikla v rámci Národného projektu Overenie modelu Centier práce s mládežou v BBSK. Pilotný projekt zahŕňa vytvorenie siedmich centier práce s mládežou, ktorých cieľom je priniesť nový nástroj práce s mládežou najmä za účelom znižovania početnosti skupiny NEET a overiť tento model v praxi.

Prvá časť stratégie predstavuje navrhnutý nový pilotný model centra. Bližšie špecifikuje cieľovú skupinu, na ktorú sa centrum zameriava, činnosti v modeli centra a princípy, ktorými sa riadi pre napĺňanie svojich cieľov.

Druhá časť stratégie opisuje priebeh analytickej časti a jej výsledky. Súčasťou analytickej časti je analýza prostredia a stavu, týkajúca sa už existujúcich organizácií, inštitúcií a poskytovaných služieb pre cieľové skupiny v danom regióne a tiež mapovanie potrieb mladých ľudí prostredníctvom terénneho prieskumu, fokusových skupín a dotazníka.

Na základe výsledkov analytickej časti boli identifikované javy ovplyvňujúce cieľovú skupinu a určené prioritné oblasti v rámci navrhnutého modelu centra, personálneho obsadenia centra a cieľov projektu. Zároveň bol vytvorený Akčný plán centra, ktorý reaguje na prioritné oblasti. Definuje hlavné ciele pre všetky cieľové skupiny, konkrétne opatrenia a merateľné ukazovatele napĺňania týchto opatrení. Obsahuje podrobný plán z toho vyplývajúcich aktivít, ich frekvenciu a plán zapojenia partnerov na spoluprácu.

1. VÝCHODISKÁ

Začiatok práce nášho banskobystrického tímu na tomto projekte je spojený so študovaním primárnych dokumentov. Kľúčovým sa pre nás stalo znenie samotného projektu, kde sme sa začali oboznamovať so základnými východiskami našej novej práce. Na základe všetkých preštudovaných materiálov môžeme konštatovať, že zamestnanosť a uplatnenie sa mladých ľudí na trhu práce sú témami, ktoré riešia strategické dokumenty na európskej, regionálnej, štátnej, ale i lokálnej úrovni.

Z európskej úrovne predstavuje Slovenská republika jeden z členských štátov EÚ. V týchto súvislostiach označujeme medzi dôležité strategické dokumenty EÚ pri práci s mládežou Stratégiu Európskej Únie pre mládež na roky 2019-2027.

Uznesenie Rady Európskej únie a zástupcov vlád členských štátov o rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže uznáva, že:

- Mladí ľudia majú v spoločnosti osobitnú úlohu a čelia osobitným výzvam.
- Osobitná pozornosť by sa mala venovať mládeži ohrozenej marginalizáciou na základe prípadných zdrojov diskriminácie, ako je ich etnický pôvod, pohlavie, sexuálna orientácia, zdravotné postihnutie, náboženstvo, viera alebo politické názory.

Sociálno-ekonomické vylúčenie a demokratické vylúčenie idú ruka v ruku. Mládež bojujúca s nevýhodami je vo všeobecnosti menej občiansky aktívna a má menšiu dôveru v inštitúcie. Európa si nemôže dovoliť plytvanie talentami, sociálne vylúčenie ani neangažovanosť svojej mládeže.

Stratégia uvádza tri hlavné oblasti v sektore mládeže, ktoré predstavujú jej základné princípy:

1. Zapájať mladých ľudí
2. Spájať mladých ľudí
3. Posilňovať postavenie mladých ľudí

V uznesení je výzva pre členské štáty, aby v rámci svojich právomocí „vytvárali a ďalej rozvíjali, vždy a všade, kde je to možné, ľahko prístupné kontaktné miesta pre mládež, ktoré poskytujú širokú škálu služieb a/alebo informácií, vrátane usmernenia v oblasti financií, usmernenia a podpory v oblasti kariéry, zdravia a vzťahov a príležitostí v oblasti vzdelávania, kultúry a zamestnania.“ (Zdroj: Úradný vestník Európskej Únie, 2018, 2018/C 456/01)

1.1. REGIONÁLNA ÚROVEŇ

Na regionálnej úrovni boli použité:

- Akčný plán pre rast a zamestnanosť Banskobystrického samosprávneho kraja na rok 2021 (predovšetkým informácie z hľadiska podpory zaraďovania mladých ľudí na trh práce);
- Regionálna inovačná stratégia Banskobystrického kraja (informácie hlavne z pohľadu prepojenia inovačných firiem a absolventov SŠ);
- Vybrané body dokumentu: PROGRAMOVÉ PRIORITY PRE DOBRÝ KRAJ (napr. bod 3 zvyšovanie uplatniteľnosti absolventov).

Na regionálnej úrovni, patrí ku kľúčovým strategickým dokumentom BBSK Stratégia rozvoja práce s mládežou BBSK na roky 2021 – 2025¹. Jedná sa o otvorený strategický dokument, ktorý sa zameriava na podporu práce s mládežou v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2021 až 2025. Cieľovou skupinou Stratégie rozvoja práce s mládežou Banskobystrického samosprávneho kraja je mládež, pracovníci s mládežou a aktéri v práci s mládežou žijúci v Banskobystrickom samosprávnom kraji.

V dokumente sú zadefinované prioritné oblasti rozvoja práce s mládežou, na ktoré nadväzujú špecifické ciele a opatrenia. Prioritné oblasti tvoria:

- Priorita 1: Zmysuplné trávenie voľného času detí a mladých ľudí
- Priorita 2: Prepojený svet mladých a svet dospelých
- Priorita 3: Kraj reaguje na novo vynárajúce sa problémy detí a mládeže
- Priorita 4: Mladí ľudia získavajú životné kompetencie a majú priestor na ich uplatnenie

Projekt centier práce s mládežou priamo referuje k priorite BBSK 1. **„Zmysuplné trávenie voľného času detí a mladých ľudí“**, jej cieľu „Rozvíjať priestor na zmysuplné trávenie voľného času detí a mladých ľudí“ a opatreniu 2. „Podporovať systematickú prácu s mládežou“. A tiež k priorite 4. **„Mladí ľudia získavajú životné kompetencie a majú priestor na ich uplatnenie“**, jej cieľu „Zvýšiť životné kompetencie a priestor na ich uplatnenie“ a opatreniu 3. „Zvýšiť povedomie o význame neformálneho vzdelávania“.

Na lokálnej úrovni mesta Banská Bystrica je za strategický dokument práce s mládežou považovaná Správa o potrebách detí a mládeže v meste Banská Bystrica. Podklady pre tvorbu mládežníckej politiky v meste, 2017.² Správa definuje východiskový stav - základné údaje, potreby a výzvy, hlavné trendy a problémy detí a mladých ľudí v meste Banská Bystrica. Zo záverov dokumentu vyplýva, že „potreby mladých ľudí súvisia so životom vo virtuálnej realite a presýtením informáciami, fenoménom rýchlej doby, vyššou toleranciou k negatívnym javom a extrémizmom, zvyšujúcimi sa sociálnymi rozdielmi, štruktúrovanosťou detstva a neskorším osamostatňovaním mladých ľudí, ako aj zmenou vzťahov v rodine a sexuálnymi skúsenosťami“. Mladí ľudia upozornili na nedostatok pracovných príležitostí a s tým súvisiacim odchodom do zahraničia. Dokument poukázal na základe empirických dát na problematiku drogových závislostí, nezdravého životného

¹Zdroj:

<https://rabbsk.sharepoint.com/sites/MCM/Zdielane%20dokumenty/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2FMCM%2FZdielane%20dokumenty%2F02%2E%20Publik%C3%A1cie%2C%20C5%A1tatistiky%2C%20datab%C3%A1zy%20aktiv%C3%ADt%C5%A1tatistiky%2C%20strat%C3%A9gie%2FStrat%C3%A9gie%20rozvoja%20opr%C3%A1ce%20s%20ml%C3%A1de%C5%BEou%2DFINAL%2Epdf&parent=%2Fsites%2FMCM%2FZdielane%20dokumenty%2F02%2E%20Publik%C3%A1cie%2C%20C5%A1tatistiky%2C%20datab%C3%A1zy%20aktiv%C3%ADt%C5%A1tatistiky%2C%20strat%C3%A9gie>

² Zdroj:

https://www.google.com/url?sa=t&rct=i&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwj_7ilurn3AhX2_rsIHRRpD1kQFnoECAIAQ&url=https%3A%2F%2Fmladez.centrumdobrovolnictva.sk%2Fimages%2Fsprava_o_mladezi_final.pdf&usg=AOvVaw1ykBtTaGb6b393Fv8uQDvj

štýlu mládeže, sociálneho vylúčenia mládeže so zdravotným postihnutím, ako aj na negatívne javy v živote rómskych detí a mládeže.

Záverom by sme radi upozornili na posledný a najaktuálnejší dokument organizácie IUVENTA - Čo si myslia mladí ľudia. Tento prieskum bol realizovaný 12/2020 - 3/2021 a zachytáva potreby mladých ľudí v čase pandémie. Dokument nám na začiatku slúžil ako uvedenie do problematiky potrieb mladých ľudí na Slovensku, ktorý bol spracovaný s ohľadom na európsky rámec.

Publikovaný výskum ukázal, že až tretina respondentov uviedla, že na sociálnych sieťach (teda nie za počítačom alebo na internete, do čoho by bolo možné započítať dištančné vzdelávanie) trávajú stredoškólační viac ako šesť hodín denne. Viac ako hodinu denne na sociálnych sieťach trávi až 92% stredoškolskej mládeže.

Takmer 90% mladých ľudí si myslí, že sociálne siete sú dobrým nástrojom, ako udržiavať vzťahy s kamarátmi, ale zároveň je nevyhnutné, aby mladí ľudia na sociálnych sieťach boli, lebo inak nezapadnú medzi ostatných (68,2%). Takmer 40% mladých ľudí si myslí, že ak nebudú na sociálnych sieťach, niečo im ujde (syndróm FOMO) .

Takmer 60% z nich sa veľmi alebo čiastočne obáva, že niekto z rodiny ochoreje na Covid. Obava o stratu priateľov sa vyskytovala najmenej často, čo môže byť spôsobené aj tým, že so svojimi priateľmi naďalej udržiavajú vzťahy online.

Z výsledkov výskumu IUVENTY - Čo si myslia mladí ľudia nám vychádza, že najdôležitejšie oblasti, na ktorých mladým ľuďom záleží, sú všeobecne prepojenosť vzťahov s kamarátmi, vedieť zapadnúť medzi nich a posilniť svoje postavenie v spoločnosti, rodina a jej zdravie v období pandémie Covid-19 .

Čo sa týka plánov mladých ľudí, polovica opýtaných plánovala po skončení strednej školy pokračovať v štúdiu na vysokej škole. Najviac sa to týkalo študentov gymnázií a iných typov stredných škôl (konzervatórií, športových škôl a pod.).

Na vysoké školy však plánujú ísť najmä mladí ľudia z finančne zabezpečených domácností. Čím lepšie finančne zabezpečená domácnosť, tým častejšie mladí ľudia plánovali pokračovať v štúdiu na vysokej škole. V prípade rodín s nízkym socio-ekonomickým statusom je podpora dieťaťa na vysokej škole vážnym problémom, čo znamená, že títo mladí ľudia strácajú šancu na sociálnu mobilitu.

Pri uvažovaní o svojej budúcnosti sa polovica (50,5%) mladých ľudí s niekým radí, najčastejšie s rodičmi (až 85% tých, ktorí s niekým o svojej budúcnosti hovoria). S profesionálnymi poradcami hovorilo len 13,5% mladých ľudí. Úloha profesionálnych poradcov môže byť kľúčová aj pri zmierňovaní obáv z budúcnosti. Ukázalo sa, že takmer polovica (47,9%) mladých ľudí pociťuje zo svojej budúcej pracovnej situácie neistotu (zmiešané pocity) a ďalších 13% pociťuje obavy. Mladí

Ľudia z domácností s nízkym socio-ekonomickým statusom v oveľa väčšej miere zažívali obavy, než mladí ľudia z dobre finančne zabezpečených domácností.

Obavy z budúcej pracovnej situácie súvisia aj s tým, ako mladí ľudia vnímajú vzdelávací systém. Polovica (50,2%) mladých ľudí má pochybnosti o tom, že ich vzdelávací systém pripravil na uplatnenie sa na trhu práce. Ukazuje sa, že vzdelávací systém nedostatočne rýchlo reaguje na meniaci sa svet a potreby mladých ľudí pri prestupe na trh práce.

Prebiehajúca pandémia a s ňou súvisiace opatrenia majú dopady aj na psychické prežívanie, pocity šťastia a spokojnosť so životom. Na začiatku roka 2021 mladí ľudia vykazovali priemernú spokojnosť so životom (6,78) s miernym príklonom k úplnej spokojnosti. Rozdiely sme však identifikovali medzi mladými ľuďmi podľa ich socio-ekonomického zázemia – čím horšie socio-ekonomické zázemie, tým nižšia spokojnosť so životom.

1.2. NÁRODNÁ ÚROVEŇ

Na národnej úrovni sa považujú za východiskové dokumenty:

- Zákon č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov umožňuje koncentráciu nástrojov, opatrení a prirodzene aj peňažných zdrojov na rozširovanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja a zamestnanosti;
- Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020 a Národný plán implementácie záruky pre mladých ľudí v SR (účinné riešenia rozvoja zamestnatelnosti mladých ľudí tzv. NEET);
- Programové vyhlásenie vlády SR;
- Národný program pre učiace sa regióny (špecificky pre tvorbu motivačného prostredia).

Medzi národné strategické dokumenty, ktoré sa venujú problematike podpore práce s mladými ľuďmi a ich potrebám, zaraďujeme Stratégiu Slovenskej republiky pre mládež na roky 2021 – 2028³. V zmysle Zákona č. 282/2008 Z.z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sú za mládež považované všetky osoby, ktoré dovŕšili vek najviac 30 rokov, pričom väčší dôraz je kladený na vekovú skupinu od 13 do 30 rokov. Stratégia obsahuje kľúčové oblasti, ciele, opatrenia a indikátory smerujúce k zlepšeniu situácie mladých ľudí na Slovensku.

Stratégia sa zameriava na desať prioritných oblastí, ktoré sú vzájomne prepojené:

1. Mladí ľudia v centre záujmu spoločnosti a politik
2. Participácia
3. Práca s mládežou a voľný čas
4. Dobrovoľníctvo
5. Inklúzia, rovnosť a nediskriminácia
6. Kľúčové kompetencie

³ Zdroj: https://www.minedu.sk/data/files/11043_strategia-slovenskej-republiky-pre-mladez-na-roky-2021-2028.pdf?fbclid=IwAR2dcbrAQDGnnRuegA8IAJTcoIzNxiDNkcs9grQMqwm6_Toql19ilt33nR0
^[2]

7. Zamestnanosť
8. Digitálna transformácia
9. Udržiateľná a zelená budúcnosť
10. Zdravý životný štýl a psychické zdravie

1.3. EURÓPSKA ÚROVEŇ

Na európskej úrovni evidujeme prepojenie dokumentov s národnou a regionálnou úrovňou:

- **Stratégia Európskej únie pre mládež 2019 – 2027** sa zameriava na usmernenie práce s mládežou na tri oblasti, a to: • zapájať mladých ľudí do demokratického života; • spájať mladých ľudí v rámci EÚ, ale aj mimo nej a podporovať solidaritu, dobrovoľníctvo a vzdelávaciu mobilitu; • posilňovať postavenie mládeže prostredníctvom inovácie a uznania práce s mládežou
- **Partnerská dohoda SR na programové obdobie 2014 – 2020** a jej prislúchajúci OP ĽZ;
- **Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2014 o aspektoch zamestnanosti a sociálnych aspektoch stratégie Európa 2020** (programové obdobie 2014 – 2020);
- **Odporúčanie Rady z 30. októbra 2020 o moste k pracovným miestam – posilnení záruky pre mladých ľudí** (2020/C 372/01);
- **Únia rovnosti: stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025** (posilnenie žien na trhu práce už na úrovni stredných škôl, predovšetkým zo znevýhodneného prostredia).

Podľa **Stratégie EÚ pre mládež na roky 2019-2027** by mali mladí ľudia mať záujem prevziať kontrolu nad svojimi životmi, zapájať sa a podporovať ostatných. Mladí ľudia čelia neistote týkajúcej sa svojej budúcnosti v dôsledku technologických zmien, demografických trendov, diskriminácie, sociálneho vylúčenia, falošných správ či dopadov pandémie Covid-19. Táto neistota spolu so znepokojením z globálnych otázok ako sú klimatické zmeny, mier či bezpečnosť, zvyrazňujú dôležitosť toho, aby mladí ľudia nadobudli odolnosť a schopnosť prispôbiť sa rôznym aktuálnym aj budúcim výzvam.

Ciele Stratégie EÚ pre mládež na roky 2019-2027

- umožniť mladým ľuďom, aby boli strojcami svojho vlastného života, podporovať ich osobný rozvoj a rast k autonómii, budovať ich odolnosť a vybaviť ich životnými zručnosťami, aby dokázali čeliť meniacemu sa svetu
- podporovať mladých ľudí a vybaviť ich potrebnými zdrojmi tak, aby sa stali aktívnymi občanmi, činiteľmi solidarity a pozitívnej zmeny inšpirovanej hodnotami EÚ a európskou identitou
- zlepšiť politické rozhodnutia, pokiaľ ide o ich vplyv na mladých ľudí, vo všetkých odvetviach, konkrétne v oblasti zamestnania, vzdelávania, zdravia a sociálneho začlenenia
- prispieť k odstráneniu chudoby mládeže a všetkých foriem diskriminácie a podporovať sociálne začlenenie mladých ľudí

Prioritné oblasti Stratégie EÚ pre mládež na roky 2019-2027

- **Spájanie EÚ s mládežou-** Podporenie zmyslu spolupatričnosti mládeže k európskemu projektu a vybudovanie mosta medzi EÚ a mladými ľuďmi, aby opäť získali dôveru a zvýšila sa tak aj ich účasť.
- **Rovnosť všetkých rodov** - Zabezpečenie rovnosti všetkých rodov a zavedenie prístupov zohľadňujúcich rodové hľadisko vo všetkých oblastiach života mladého človeka.
- **Inkluzívne spoločnosti** - Umožnenie a zaručenie začlenenia všetkých mladých ľudí do spoločnosti.
- **Informácie a konštruktívny dialóg** - Zabezpečenie toho, aby mali mladí ľudia lepší prístup k spoľahlivým informáciám, a taktiež podporenie ich schopnosti kriticky hodnotiť informácie a zúčastňovať sa participatívneho a konštruktívneho dialógu.
- **Duševné zdravie a pohoda** - Dosiahnutie lepšej duševnej pohody a skoncovanie so stigmatizáciou problémov duševného zdravia, čím sa podporí sociálne začlenenie všetkých mladých ľudí.
- **Podpora vidieckej mládeže** - Vytvorenie podmienok, ktoré umožnia mladým ľuďom naplno využiť svoj potenciál vo vidieckych oblastiach.
- **Kvalitné zamestnanie pre všetkých** - Zaručenie dostupného trhu práce, na ktorom budú príležitosti vedúce ku kvalitným pracovným miestam pre všetkých mladých ľudí.
- **Kvalitné vzdelávanie-** Integrácia a zdokonaľovanie rôznych foriem vzdelávania, ktoré mladých ľudí pripraví na výzvy neustále sa meniaceho života v 21. storočí.
- **Priestor a účasť pre všetkých** - Posilnenie demokratickej účasti a autonómie mladých ľudí a zabezpečenie priestorov určených mládeži vo všetkých oblastiach spoločnosti.
- **Udržateľná zelená Európa** - Dosiahnutie stavu spoločnosti, v ktorej budú všetci mladí ľudia environmentálne aktívni, vzdelaní a schopní docieľať v každodennom živote zmenu.
- **Mládežnícke organizácie a programy EÚ** - Zabezpečenie rovnakého prístupu k mládežníckym organizáciám a programom EÚ pre mládež všetkým mladým ľuďom a vybudovanie tak spoločnosti založenej na európskych hodnotách a identite.

2. VÍZIA, MISIA, HODNOTY, PRINCÍPY

Pilotný model prístupu k práci s mládežou je zameraný na podporu zamestnanosti, starostlivosti o mládež a predchádzanie ich upadnutiu do statusu NEET.

Pilotný model zahŕňa vytvorenie 7 centier práce s mládežou, ktorých cieľom je:

- priniesť nový nástroj práce s mládežou najmä za účelom znižovania početnosti skupiny NEET;
- vytvoriť platformu pre plynulý prechod zo školy do zamestnania najmä pre študentov stredných odborných škôl;

- umožniť zamestnávateľom podieľať sa na rozvoji zručností cieľovej skupiny (tranzitná prax);
- neformálne pracovať s cieľovou skupinou a poskytnúť jej pritom základnú orientáciu na trhu práce.

2.1. VÍZIA CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE

Centrum inšpiruje, podporuje, rozvíja, objavuje, ponúka priestor a čas mladému človeku s výhľadom na jeho uplatnenie v budúcnosti. Centrum pomáha s prípravou do plnohodnotného a spokojného života a prispieva k zlepšeniu situácie v regiónoch.

2.2. MISIA CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE

Našou misiou je ponúkať efektívnu a kvalitnú podporu pre rozvoj osobnosti prostredníctvom neformálneho zážitkového vzdelávania, a to spoluprácou s odborníkmi a zamestnávateľmi, poskytovaním poradenských služieb, prepájaním kľúčových inštitúcií a organizácií v regióne.

2.3. PRINCÍPY CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE

- **Bezpečný priestor**

Budovanie bezpečných vzťahov cez rešpektujúci a partnerský prístup a atmosféry bezpodmienečného prijatia. Všetky aktivity centra sú realizované so zreteľom na rešpektovanie vôle, ochrany dôstojnosti, súkromia a ďalších ľudských práv.

- **Inovácie**

Centrá reflektujú na aktuálne potreby mladých ľudí pri vytváraní programov, aktivít a poskytovaných služieb, ktoré odzrkadľujú moderné, alternatívne a inovačné trendy so zreteľom na individualitu jednotlivca a najnovšie poznatky z oblasti psychológie, rozvoja životných a digitálnych zručností pre 21. storočie.

- **Inklúzia**

Cez princíp inklúzie v centre chceme mladým ľuďom dať možnosť získať reálny obraz o odlišnosti v spoločnosti, naučiť sa vnímať odlišnosti, schopnosť riešiť problémy v rôznorodých kolektívoch, naučiť sa byť tolerantný, mať rešpekt pred inými názormi a argumentačný spôsob vyrovnávania sa s tými z nich, ktoré odporujú našim vlastným presvedčeniam.

- **Dostupnosť služieb, priestoru, možností, inovácií**

Všetky služby, ponuka priestorov a informácií sú pre mladých ľudí v centrách poskytované bezodplatne.

- **Dobrovoľnosť**

Účasť na programoch, aktivitách a poskytovaných službách v centrách je pre mladých ľudí dobrovoľná.

- **Rešpekt a prijatie**

V centrách sa správame k mladým ľuďom tak, aby to nezraňovalo ich ľudskú dôstojnosť a práva. Rešpektujeme ich odlišnosti a vyzdvihujeme ich individualitu. Prijímame fakt, že ľudia sa navzájom líšia a každý z nás je jedinečný

- **Dôvera**

Dôvera je pre prácu s mladými ľuďmi základom pre vytvorenie bezpečného vzťahu, v ktorom sa mladý človek môže rozvíjať, spoznávať a prijímať seba samého. V centrách prostredníctvom týchto vzťahov, dávame mladým ľuďom priestor zdieľať aj najosobnejšie témy pri dodržiavaní diskretnosti.

- **Nenásilná komunikácia**

Pre spoluprácu je nevyhnuté nadviazať spojenie, vzájomne si porozumieť, vcítiť sa do toho druhého, pochopiť jednu i druhú stranu a na základe toho hľadať najlepšie možné riešenie. Základnými piliermi nenásilnej komunikácie je orientácia v sebe, úprimné sebavyjadrenie a empatické počúvanie tzn. pochopiť, čo sa deje v druhom, čo sú skutočné potreby.

- **Participácia mladých ľudí**

Participácia mladých ľudí aktivizuje, aby boli schopní prevziať zodpovednosť za svoje konanie a správanie. Mladí ľudia v centre majú možnosť spolupodieľať sa na tvorbe a realizácii programov a projektov. Podporujeme ich spoluprácu aj s partnerskými organizáciami.

- **Proaktivita**

Oceňujeme iniciatívu jednotlivca i skupín. Pracujeme efektívne s nadšením a odhodlaním ku zmene. Zreálnujeme očakávania a budujeme rezilienciu voči odmietnutiu či zlyhaniu u mladých ľudí. Dôverujeme v potenciál mladých ľudí rozvíjať svoju osobnosť. Podporujeme progres jednotlivca a proces sebazpoznávania.

- **Zodpovednosť a odbornosť**

Súčasťou našej práce je neustále vzdelávanie sa v rôznych oblastiach, tak aby sme šíрили overené, kvalitné informácie a služby v snahe zabezpečiť čo najlepšie podmienky pre rozvoj mladých ľudí a ich zdravého úsudku.

- **Ekologická a ekonomická vyváženosť**

Vyhodnocovanie a nastavovanie programov a aktivít centier za účelom minimalizácie vplyvu na životné prostredie a trvalej udržateľnosti za spoluúčasti mladých ľudí.

2.4. HODNOTY CENTRA PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE BANSKÁ BYSTRICA

V Centre Space Banská Bystrica sa jednotne hlásime k hodnotám: úprimnosť, česťnosť, zmysel pre humor, tolerancia/rešpekt/, rovnováha, prijatie a vzťahy, autenticnosť, pomoc druhým, empatia. Tieto hodnoty nás ako tím spoločne charakterizujú a majú významné miesto aj v našich osobných životoch. Preto si ako tím ľudsky rozumieme. Toto porozumenie nás vzájomne obohacuje a tvorí veľkú časť všetkého nového, čo v Space pre mladých ľudí a spolu s mladými

Ľuďmi vytvárame. Naše hodnoty nás privádzajú k základným princípom práce s mladými ľuďmi v Centre Space Banská Bystrica, pričom je pre nás základom partnerský prístup k mladým ľuďom.

3. CIEĽOVÁ SKUPINA A MODEL CENTRA

3.1. CIEĽOVÁ SKUPINA CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE

V rámci modelu Centier práce s mládežou na regionálnej úrovni sú cieľovou skupinou: NEET od 13 do 30 rokov s dôrazom na ženy, MRK, osoby so ZP, migranti, súčasní a bývalí klienti centier pre deti a rodiny, iné zraniteľné a znevýhodnené osoby a **žiaci základných škôl a stredných škôl vrátane žiakov so ŠVVP, ktorí sú najviac ohrození situáciou NEET. Uvedeným sa zameriavame na aktuálnych a potencionálnych NEET.**

NEET - neaktívna osoba (osoba, ktorá nie je zamestnaná ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy)

- **Osoba, ktorá sa o niekoho stará** (o vlastné dieťa, o rodiča) s dôrazom na rodiča, ktorý poberá materskú dávku alebo rodičovský príspevok, a ktorý
 - nebol aktívny na trhu práce
 - nemá ukončenú školskú dochádzku
- **Osoba so zdravotným znevýhodnením**, ktorá
 - je uznaná za invalidnú
 - nie je uznaná za invalidnú, ale má dlhodobé zdravotné postihnutie znižujúce jej telesné, duševné a zmyslové schopnosti, ktoré bránia jej plnohodnotnému a účinnému zapojeniu sa do pracovného prostredia v porovnaní so zdravou fyzickou osobou
- **Demotivovaný (odradený) mladý človek**
 - Ide o osobu, ktorá prestala veriť, že dokáže nájsť vhodnú prácu alebo na žiadnu dobrú prácu nemá dostatočné predpoklady
- **Znevýhodnená osoba, alebo zraniteľná osoba**
 - Osoba z marginalizovanej rómskej komunity
 - Mladý dospelý po ukončení náhradnej starostlivosti (bývalí maloletí s nariadenou ústavnou starostlivosťou - Centier pre deti a rodiny, náhradnou osobnou starostlivosťou a pestúnskou starostlivosťou)
 - Osoba s predčasne ukončenou školskou dochádzkou
 - Osoba sociálne nezaradená do spoločnosti (bezdomovec, závislosť, kriminalita,...)

NEET - nezamestnaná osoba (uchádzač o zamestnanie)

- **Osoba vo veku od 15 do 30 rokov aktívne hľadajúca zamestnanie** (evidovaná na ÚPSVaR), ktorá sa nezúčastňuje na vzdelávaní alebo odbornej príprave
- **Osoba z marginalizovanej rómskej komunity**
- **Mladý dospelý po ukončení náhradnej starostlivosti** (bývalí maloletí s nariadenou ústavnou starostlivosťou - Centier pre deti a rodiny, náhradnou osobnou starostlivosťou a pestúnskou starostlivosťou)

- Osoba s predčasne ukončenou školskou dochádzkou
- Absolventi stredných a vysokých škôl
- Dlhodobo nezamestnaná osoba
- Osoba sociálne nezaraďená do spoločnosti (bezdomovectvo, závislosti, kriminalita,...)

Žiak ZŠ

- Žiaci z marginalizovanej rómskej komunity
- Žiaci zo sociálne a ekonomicky znevýhodneného prostredia
- Žiaci s nariadenou ústavnou alebo osobnou starostlivosťou
- Žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Žiaci končiacich ročníkov
- Žiaci ohrození sociálno-patologickými javmi

Žiak SŠ

- Žiaci z marginalizovanej rómskej komunity
- Žiaci zo sociálne a ekonomicky znevýhodneného prostredia
- Žiaci s nariadenou ústavnou alebo osobnou starostlivosťou
- Žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Žiaci končiacich ročníkov
- Žiaci ohrození sociálno-patologickými javmi

Študent VŠ

- Študent z marginalizovanej rómskej komunity
- Študent zo sociálne a ekonomicky znevýhodneného prostredia
- Študent s nariadenou ústavnou alebo osobnou starostlivosťou
- Študent demotivovaný, váhavý, neistý

Migrant

- Osoba do 30 rokov, ktorá sa nachádza mimo územia štátu, ktorej je občanom alebo štátnym príslušníkom

3.2. MODEL CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE

I. ZÍSKAVANIE A ANALÝZA INFORMÁCIÍ O CIEĽOVEJ SKUPINE A PRÁCI S CIEĽOVOU SKUPINOU V PÔSOBNOSTI CENTRA A VYTVORENIE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

- **Analýza prostredia** - zber informácií a dát spojených s tým, v akom kontexte (spoločensko-sociálno-ekonomicko-kultúrnom) žije cieľová skupina. Napríklad demografické údaje a štruktúra - o aký počet cieľovej skupiny ide, v akom sú veku, aká je ich rodinná, sociálna, ekonomická situácia, aké majú možnosti na vzdelanie, aké majú možnosti zamestnania, aké možnosti majú vo voľnom čase, do koho kompetencie patria, kto sa o nich stará, aké inštitúcie a organizácie, aktéri sa im venujú a aká je ich úloha či aké majú možnosti zapájať sa do života komunity. Rovnako zisťujeme, ktoré oblasti ešte nie sú pokryté.

- **Analýza stavu** - opis súčasného stav – ako funguje to, čo sme zistili, že existuje v prvom kroku. Napríklad ktoré inštitúcie fungujú, ktoré nie, aké služby poskytujú, koľko osôb cieľovej skupiny ich navštevuje a využíva služby, či cieľová skupina využíva príležitosti, ktoré okolo seba majú alebo nie a prečo. V tejto časti analýzy sa snažíme nájsť prepojenie a súvislosti a porozumieť súčasnému stavu.
- **Mapovanie potrieb cieľovej skupiny** – zisťovanie potrieb cieľovej skupiny cez:
 - zdroje existujúcich informácií napr.: prieskumy a výskumy, ktoré zisťujú, akým celospoločenským alebo regionálnym výzvam cieľová skupina aktuálne čelí a čo je ich príčinou. Zdroje nám umožňujú zistiť, aké kompetencie cieľovej skupine chýbajú z pohľadu zamestnávateľov či nakoľko sa zaujímajú o veci verejné.
 - priame zisťovanie od cieľovej skupiny, kde zisťujeme čo im chýba, čomu by sa chceli venovať a ako, čo podľa nich funguje dobre a čo nie, o akých možnostiach vedia, prečo ich (ne)využívajú, čo naozaj chcú a čo z toho aj skutočne potrebujú. Realizujú sa formou dotazníkov, fokusových skupín, rozhovorov a prieskumu v teréne.
- **Mapovanie a identifikácia NEET a rizikových skupín NEET**
 - **Mapovanie NEET a faktorov vplývajúcich na ich status**
 - Mapovanie aktuálneho postavenia NEET v rámci *pôsobnosti centra* smerom k ich zamestnateľnosti a identifikácia faktorov, ktoré ovplyvňujú ich status (mapovanie faktorov vplývajúcich na status NEET u centra)
 - Mapovanie aktuálneho postavenia NEET v rámci *pôsobnosti inštitúcií a organizácií* smerom k ich zamestnateľnosti a identifikácia faktorov, ktoré ovplyvňujú ich status (mapovanie faktorov vplývajúcich na status NEET u klientov inštitúcií a organizácií)
 - **Mapovanie skupín ohrozených NEET**
 - Mapovanie aktuálneho stavu potenciálne ohrozených žiakov končiacich ročníkov základných a stredných škôl a ich charakteristika s cieľom identifikácie kľúčových faktorov smerom k ohrozeniu statusom NEET realizované prostredníctvom osobných rozhovorov a dotazníkov
 - Mapovanie follow-up situácie u absolventov
- **Tvorba stratégie centra** - vytvorenie strategického dokumentu vychádzajúceho zo získaných informácií z analýzy prostredia, stavu, mapovania potrieb cieľovej skupiny, mapovania a identifikácie faktorov a ohrození vplývajúcich na status NEET, obsahom, ktorého sú :
 - Prioritné oblasti práce s cieľovou skupinou
 - Akčný plán v rovine činností a aktivít Modelu centra práce s mládežou

- Nástroje evalvácie jednotlivých cieľov akčného plánu a následná aktualizácia aktivít a činností vplývajúcich na znižovanie početnosti NEET.
- Evalvácia naplňovania stratégie a akčného plánu centra

II. OBLASŤ PRÁCE S CIEĽOVOU SKUPINOU A AKTÉROV V PÔSOBNOSTI CENTRA

- **Vytvorenie bezpečného priestoru a partnerstiev pre cieľovú skupinu a aktérov v regióne**
 - Spolubytie a prijatie v otvorenom priestore priateľskom k cieľovej skupine
 - Otvorené centrum pre cieľovú skupinu na zabezpečenie organizovaných záujmových a rozvojových aktivít
 - Otvorené centrum pre cieľovú skupinu, za účelom neformálneho stretávania sa
 - Poskytnutie možností využitia priestorov pre iné organizácie pracujúce s cieľovou skupinou
 - Sietovanie partnerov/aktérov pracujúcich s cieľovou skupinou za účelom spolupráce
 - Organizovanie podujatí v spolupráci s partnermi
- **Zabezpečenie informovanosti o možnostiach, ponukách a súčasných trendoch**
 - Propagácia centra a partnerov na sociálnych sieťach
 - Sledovanie a sprostredkovanie informácií o súčasných trendoch, ponukách, aktivitách a možnostiach pre cieľovú skupinu
 - Získavanie a sprostredkovanie informácií o zahraničných stážach a výmenných pobytoch, dobrovoľníckych aktivitách, možnostiach rozvoja
- **Realizácia záujmových a rozvojových aktivít a činností s cieľom vytvorenia bezpečných vzťahov ako základného nástroja práce s cieľovou skupinou**
 - Rozvojové a záujmové aktivity – zamerané na zmysluplné trávenie času s ponukou voľnočasových aktivít s rozvojovým potenciálom, sú nástrojom na nadviazanie a rozvíjanie vzťahov so zamestnancami ako aj inými mladými ľuďmi.
 - Dobrovoľnícke aktivity - aktivity zamerané na smerovanie cieľovej skupiny k dobrovoľníctvu.
- **Podpora uplatniteľnosti a zamestnatel'nosti na trhu práce v regióne**
 - Vytvorenie siete spolupracujúcich inštitúcií, organizácií a zamestnávateľov regiónu v pôsobnosti centra z oblasti uplatniteľnosti a zamestnanosti cieľovej skupiny
 - Získavanie a sprostredkovanie informácií o:
 - kariérových a vzdelávacích príležitostiach
 - o pracovných príležitostiach zamestnávateľov v regiónoch, vrátane sociálnych podnikov
 - vzdelávaní na stredných a vysokých školách

space
tu môžeš rásť

- ďalšieho vzdelávania a rekvalifikácie
 - možnosti aktívnych opatreniach na trhu práce
 - **Tvorba partnerstiev so zamestnávateľmi v regióne**
 - participácia zamestnávateľov v regióne pri možnostiach uplatniteľnosti a zamestnateľnosti znevýhodnených a zraniteľných osôb v rámci cieľovej skupiny
 - umožniť zamestnávateľom podieľať sa na rozvoji zručností cieľovej skupiny
 - **Poskytovanie odborného kariérového poradenstva** v oblasti uplatniteľnosti a zamestnanosti na trhu práce - je profesionálna odborná činnosť, ktorej cieľom je sprevádzať mladého človeka pri voľbe či zmene študijného zamerania alebo povolania. Cieľom je aby človek získal prácu, prípadne (re)kvalifikáciu, v ktorej bude využívať čo do najväčšej možnej miery svoj potenciál a zvýši tak svoje šance na trhu práce.
 - **Neformálne vzdelávanie v oblasti získavania zručnosti riadenia kariéry** : sebaexplorácia, kariérová explorácia, riadenie a plánovanie vlastnej profesijnej a vzdelávacej dráhy
- **Poskytovanie odborného poradenstva a podpory pri riešení životných situácií a zmien**
 - **Sieťovanie a spolupráca** s organizáciami poskytujúcimi poradenské služby pre vytvorenie podpornej siete pre klienta
 - **Realizácia koučovacích rozhovorov** - koučovanie je spôsob práce, ktorého cieľom je, aby si mladý človek pomenoval, akú zmenu potrebuje vo svojom živote, vo vzťahoch, alebo v škole dosiahnuť, môže si lepšie uvedomiť, kam sa potrebuje posunúť, smerovať v živote, premyslieť si, aké zručnosti sa potrebuje naučiť a aké kroky podniknúť, naučí sa, ako efektívnejšie využiť svoje silné stránky, zdroje a vnútornú motiváciu.
 - **Poskytovanie psychologického poradenstva** - Psychologická činnosť je zameraná najmä na pozorovanie, skúmanie, hodnotenie a zmenu správania mladého človeka, zvládanie náročných životných situácií, sebapoznávanie, zvýšenie kompetencií, hľadanie vnútorných zdrojov, prinavrátenie duševnej pohody a zmenu sebahodnotenia.
 - **Poskytovanie sociálneho poradenstva** - Sociálne poradenstvo je profesionálna odborná činnosť, vykonávaná odborníkom a založená na vzťahu, podpore, sprevádzaní, rozvoji, optimálnom uplatnení klienta na jeho reálnej orientácii v živote.
 - **Zvyšovanie vedomostí, zručností a postojov cieľovej skupiny cez neformálne vzdelávanie**
 - **Sieťovanie a spolupráca** s organizáciami, inštitúciami pôsobiacich v oblasti vzdelávania mládeže

- **Dlhodobé programy neformálneho vzdelávania** osobného a sociálneho rozvoja mladých ľudí.
 - Rozvoj životných vedomostí, zručností a postojov založených na ucelenom systéme hodnôt. Životné zručnosti sú tie zručnosti, ktoré pomáhajú človeku efektívne zvládať bežné aj záťažové životné situácie a prispievajú k skvalitneniu jeho života.
 - Rozvoj osobnosti a vnútornej motivácie mladého človeka cez koučing
- **Aktivity neformálneho vzdelávania** - Ide o krátkodobé aktivity zamerané na rozvíjanie osobnosti mladého človeka mimo formálneho vzdelávania a to najmä metódami prednášok, diskusií, workshopov, filmových klubov s diskusiou, živých knižníc - osobné a autentické výpovede a príbehy ľudí, ktorí zdieľajú svoju cestu životom, často i s prekážkami a i.
- **Kreatívne a inovačné aktivity Innolabbu** - Innolabb ponúka v špeciálne upravenom priestore s technickým vybavením aktivity, ktoré sú určené na rozvoj kreatívnych, technických a digitálnych zručností, podpora podnikavosti
- **Service learning** – získavanie a nadobúdanie nových vedomostí, zručností, postojov a skúseností cez pomoc iným, vzdelávanie k dobrovoľníctvu

4. VÝSTUPY ANALYTICKEJ ČASTI

Analytická časť obsahuje nasledujúce časti:

- **Analýza prostredia** - zber informácií a dát spojených s tým, v akom spoločensko-sociálno-ekonomicko-kultúrnom kontexte žije cieľová skupina
- **Analýza stavu** - opis súčasného stavu v rámci poskytovania a využívania služieb cieľovou skupinou v danom regióne
- **Mapovanie potrieb cieľovej skupiny** – zisťovanie potrieb cieľovej skupiny cez zdroje existujúcich informácií a priame zisťovanie od cieľovej skupiny

4.1. ANALÝZA STAVU A PROSTREDIA

Mladí ľudia vo veku do 30 rokov, na základe štatistických údajov, predstavujú podstatnú časť obyvateľstva SR. Deti a mládež majú špecifické potreby, ktoré je potrebné brať do úvahy v procese ich prípravy pre spoločenský a pracovný život. Patria k najzraniteľnejším skupinám v spoločnosti, zároveň sú cenným zdrojom jej rozvoja.

S ohľadom na to, že patríme k Centru práce s mládežou SPACE v Banskej Bystrici, venujeme nasledujúce odseky demografii okresu a mestu Banská Bystrica, ktorý patrí medzi 13 okresov Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK). Na základe štatistických údajov patrí okres Banská Bystrica medzi najhustejšie osídlené na 1 km² (137). Okres tvorí 41 obcí a jedno mesto. Aktuálny počet trvalo bývajúcich obyvateľov najväčšieho sídla tohto okresu je viac ako 111 tis. obyvateľov. Mesto Banská Bystrica obýva 76 018 obyvateľov, toho 10 073 detí vo veku 0-14

rokov (14,08% z celkového počtu obyvateľov mesta), 50 155 obyvateľov v produktívnom veku 15-64 rokov (65,98%) a 15 160 v poproduktívnom veku, teda 19,94%. Mladých ľudí vo veku 15-29 rokov je 9 972, z toho 4 993 žien (13,12%). Okres Banská Bystrica kopíruje demografické trendy BBSK. Vyznačuje sa poklesom počtu detí a mladých ľudí, zápornými hodnotami prirodzeného pohybu obyvateľov - z dôvodu jeho starnutia a migrácie obyvateľstva, sobášnosť má taktiež klesajúcu tendenciu.

V okrese sa nachádza vysoký počet mladých ľudí, ktorý určuje najvyšší počet škôl v rámci kraja: 17 základných (z toho 11 štátnych, 3 súkromných, 2 cirkevných, 1 špeciálnej), 19 stredných škôl (z toho 6 gymnázií - 3 štátne, 2 cirkevné, 1 súkromné; 2 obchodné akadémie, 1 konzervatórium, 1 stredná zdravotnícka škola, 1 hotelová akadémia, 1 stredná športová škola, 2 stredné priemyselné školy a 5 stredných odborných škôl) a tri vysoké školy .

V okrese BB sa nachádza 61 459 ekonomicky aktívnych obyvateľov. K 28.2.2022 je na tomto území evidovaných 2990 uchádzačov o zamestnanie, z toho 1515 žien (50,66%), 7 mladistvých (0,23% - 2 s neukončenou ZŠ, 6 s ukončenou ZŠ, 1 po skončení SŠ) a z toho 132 absolventov (4,41% - 21 SŠ a 111 VŠ), čo korešponduje aj s poslednou dostupnou štatistikou analýzy evidovanej nezamestnanosti absolventov stredných škôl. Z regionálneho pohľadu môžeme konštatovať, že najvyššia miera nezamestnanosti absolventov SŠ je zaznamenaná aj v BBSK, pričom medzi najpočetnejšie skupiny patria absolventi študijných a učebných odborov SŠ.⁴

Mapovanie prostredia banskobystrického okresu a mesta Banská Bystrica sme realizovali od 8/2021 do 2/2022. Vychádzali sme pri tom z rôznych online informačných zdrojov ako Databázy organizácií pracujúcich s deťmi a mládežou v Banskej Bystrici⁵, z internetových stránok jednotlivých organizácií, telefonických a osobných stretnutí s aktérmi a organizáciami, ktoré pracujú s našou cieľovou skupinou a osobného prehľadu a taktiež štúdiom rôznych zdrojov demografických údajov.

Výhodou bolo, že sme mapovanie prostredia vedeli v niektorých organizáciách prepojiť aj s mapovaním potrieb cieľovej skupiny. Osvedčili sa nám už predtým nadobudnuté kontakty a skúsenosti a kombinovanie spôsobov komunikácie (odoslanie informačného emailu a následný telefonát, počas ktorého sme sa snažili hľadať prieniky a možnosti spolupráce). Za veľmi dôležitý míľnik v mapovaní prostredia považujeme stretnutia s predstaviteľmi konkrétnych organizácií, ktorí prejavili záujem o spoluprácu s naším centrom SPACE. Vzhľadom na zvyšujúce sa

4

Zdroj:

https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky/2022.html?page_id=1153450

Evidovaná nezamestnanosť absolventov stredných škôl. Sezóna 2019/2020. Analytická štúdia. Centrum vedecko-technických informácií - Bratislava 2020.

https://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecka-kniznica/informacie-o-skolstve/skolstvo/regionalne-skolstvo/aktualne-analyzy-nezamestnanosti-absolventov-strednych-skol.html?page_id=10648

⁵ Zdroj: <https://mladez.centrumdobrovolnictva.sk/organizacie>

pandemické opatrenia na prelome rokov 2021-2022 tieto stretnutia boli značne oklieštené na telefonickú komunikáciu.

Špecifikom okresu BB je vysoký počet inštitúcií a organizácií, ktoré pracujú s našou CS. 90% je sústredených v meste Banská Bystrica. Na základe vyššie uvedeného postupu sme aktívne zmapovali viac ako 80 aktérov, ktorí pracujú s našou CS. V Prílohe č. 2 uvádzame celkový zoznam nami oslovených inštitúcií a organizácií. Mnohé z nich boli oslovené na etapy a s vybranými nižšie uvedenými aktérmi sme nadviazali opakovaný kontakt z dôvodu budovania ďalšej spolupráce.

Pre viaceré organizácie bolo náročné uchopiť náš projekt bez toho, aby sme im poslali nejaké konkrétne informácie, spolupráca bola pre nich v tom bode ešte dosť abstraktná, taktiež nebolo možné od každej organizácie zistiť rovnaké informácie, záležalo to od atmosféry stretnutia alebo telefonátu. Zistili sme taktiež, že nie všetky organizácie majú zverejnený aktuálny obsah a rozsah ich činnosti na svojej internetovej stránke. Náročnejšie bolo hľadanie prienikov v oblasti cieľovej skupiny, viaceré organizácie rovnako pracujú s CS vo veku od 13 do 30 rokov len okrajovo, v menšej miere, a teda buď sa zameriavajú na dospelých alebo deti, prípadne naša CS tvorí len nízke percento ich zamerania a pod.

Z nášho prieskumu (viď Príloha č. 2 Analýza prostredia a stavu) rozdeľujeme našich najdôležitejších aktérov na základe úrovni na:

1. Štátnu úroveň: ÚPSVaR Banská Bystrica,
2. Regionálna úroveň BBSK: Národný projekt 1, stredné školy (SŠ) v okrese BB
3. Lokálna úroveň:
 - Mesto Banská Bystrica: zariadenia sociálnej a krízovej intervencie mesta Banská Bystrica – KOMPas, Kotva, Podnik medzitruhu práce - Šanca pre všetkých, základné školy (ZŠ) okresu BB, Centrá pre deti a rodiny v meste BB (CDR)
 - Neziskový sektor: Útulok sv. Vincenta, Návrat, Nádej deťom, Úsmev ako dar, Informačné centrum mladých, Centrum dobrovoľníctva, IPčko – Káčko Banská Bystrica

Perspektíva spolupráce: Červený kríž, Diecézna charita, Komunita Sant' Egidio

Medzi oblasti záujmu a činnosti s cieľovou skupinou, ktoré vypadávali zo siete oblasti záujmu a práce s mládežou v okrese, alebo sú menej pokryté, patria: Rozvoj kľúčových kompetencií, zvyšujúcich budúce uplatnenie na trhu práce, neformálne vzdelávanie, rozvoj digitálnych zručností, terciárna prevencia pre osoby upadnuté do stavu NEET, dostupné zážitkové aktivity pre mladých ľudí a komunitné organizovanie zdravotne postihnutých.

Medzi cieľové skupiny, ktoré vypadávali zo siete inštitucionálnej a neformálnej pomoci a podpory v okrese, patria: MRK- znevýhodnené životné podmienky (ekonomické, sociálne, bytové, segregácia), MRK so sociálno - patologickými problémami, MRK - generačná chudoba, ohrození mladí - so sociálno-patologickými javmi (žiaci SŠ, u ktorých je zvýšený predpoklad skončenia

školskej dochádzky bez ukončenia vzdelávacieho programu, kriminalita a iné rizikové správanie, ohrození mladí - ľudia bez domova, zdravotne znevýhodnení - telesne a mentálne postihnutí.

V dôsledku vojnového konfliktu k nám tiež prichádzajú rodiny s deťmi z Ukrajiny, ktoré potrebujú široké spektrum podpory a pomoci.

Kvalitatívne vyhodnotenie analýzy inštitúcií a ktoré konkrétne cieľové skupiny sú zachytávané v organizáciách a inštitúciách v okrese, uvádzame v prílohe č. 3. V následnej prílohe č. 4 uvádzame oblasti záujmov práce v organizáciách - aké všetky oblasti záujmu boli v našej analýze zachytené.

Na základe analýzy prostredia, demografickej štruktúry a mapovania potrieb sme identifikovali cieľové skupiny, na ktoré zameriame našu pozornosť. Možnosti zachytenia a identifikovania cieľových skupín v našom okrese graficky uvádzame v prílohe č. 5.

Prácu s týmito cieľovými skupinami sme rozfázovali do troch na seba nadväzujúcich častí a tiež sme vychádzali z potenciálu zamestnancov centra. Táto postupnosť nám umožní efektívnu a adresnú podporu a pomoc pre CS.

V prvej fáze zameriame našu pozornosť, opatrenia a aktivity na CS, s ktorými práca v okrese je pokrytá menej a zároveň sú tieto skupiny pre nás vysoko dostupné a je menej náročné ich naviazať do spolupráce. Predpokladáme, že postupne sa u časti klientov týchto CS ukáže zvýšená potrebnosť špecifických aktivít a služieb, ktoré centrum poskytuje.

CS v prvej fáze:

NEET - neaktívna osoba (osoba, ktorá nie je zamestnaná ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy)

- Demotivovaný (odradený) mladý človek
 - Ide o osobu, ktorá prestala veriť, že dokáže nájsť vhodnú prácu alebo na žiadnu dobrú prácu nemá dostatočné predpoklady

NEET - nezamestnaná osoba (uchádzač o zamestnanie)

- Osoba vo veku od 15 do 30 rokov aktívne hľadajúca zamestnanie (evidovaná na ÚPSVaR), ktorá sa nezúčastňuje na vzdelávaní alebo odbornej príprave
- Absolventi stredných a vysokých škôl
- Dlhodobá nezamestnaná osoba

Migrant

- Osoba do 30 rokov, ktorá sa nachádza mimo územia štátu, ktorej je občanom alebo štátnym príslušníkom

Žiak ZŠ

- žiaci z marginalizovanej rómskej komunity
- žiaci zo sociálne a ekonomicky znevýhodneného prostredia
- žiaci s nariadenou ústavnou alebo osobnou starostlivosťou
- končiacich ročníkov

Žiak SŠ

- Žiaci z marginalizovanej rómskej komunity
- Žiaci zo sociálne a ekonomicky znevýhodneného prostredia
- Žiaci s nariadenou ústavnou alebo osobnou starostlivosťou
- Žiaci končiacich ročníkov

Študent VŠ

- Študent z marginalizovanej rómskej komunity
- Študent zo sociálne a ekonomicky znevýhodneného prostredia
- Študent s nariadenou ústavnou alebo osobnou starostlivosťou
- Študent demotivovaný, váhavý, neistý

V druhej fáze zameriame našu pozornosť, opatrenia a aktivity na skupiny, s ktorými práca v okrese je pokrytá menej, no zároveň je tieto skupiny náročnejšie zachytiť, naviazať do služieb centra a nároky na odbornosť pracovníkov je vyššia.

CS v druhej fáze:

NEET - neaktívna osoba (osoba, ktorá nie je zamestnaná ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy)

- Osoba, ktorá sa o niekoho stará (o vlastné dieťa, o rodiča) s dôrazom na rodiča, ktorý poberá materskú dávku alebo rodičovský príspevok, a ktorý
 - nebol aktívny na trhu práce
 - nemá ukončenú školskú dochádzku
- Znevýhodnená osoba, alebo zraniteľná osoba
 - Osoba z marginalizovanej rómskej komunity
 - Mladý dospelý po ukončení náhradnej starostlivosti (bývalí maloletí s nariadenou ústavnou starostlivosťou - Centier pre deti a rodiny, náhradnou osobnou starostlivosťou a pestúnskou starostlivosťou
 - Osoba s predčasne ukončenou školskou dochádzkou

NEET - nezamestnaná osoba (uchádzač o zamestnanie)

- Osoba z marginalizovanej rómskej komunity
- Mladý dospelý po ukončení náhradnej starostlivosti (bývalí maloletí s nariadenou ústavnou starostlivosťou - Centier pre deti a rodiny, náhradnou osobnou starostlivosťou a pestúnskou starostlivosťou)
- Osoba s predčasne ukončenou školskou dochádzkou

Žiak ZŠ

- Žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Žiaci ohrození sociálno-patologickými javmi

Žiak SŠ

- Žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Žiaci ohrození sociálno-patologickými javmi

V poslednej tretej fáze upriamime našu pozornosť, opatrenia a aktivity na skupiny, s ktorými práca v okrese je pokrytá málo a zároveň je tieto skupiny veľmi náročné zachytiť a naviazať do služieb, práca s týmito CS vyžaduje od pracovníkov špecifické vedomosti a zručnosti. V tejto fáze predpokladáme, že centrum bude mať zabehnuté aktivity a programy a bude mať vytvorenú sieť spolupracujúcich organizácií. Na tomto základe je možné sprístupniť klientom z týchto CS adresné a kvalitné služby centra, alebo iných organizácií.

CS v tretej fáze:

NEET - neaktívna osoba (osoba, ktorá nie je zamestnaná ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy)

- Osoba so zdravotným znevýhodnením, ktorá
 - je uznaná za invalidnú
 - nie je uznaná za invalidnú, ale má dlhodobé zdravotné postihnutie znižujúce jej telesné, duševné a zmyslové schopnosti, ktoré bránia jej plnohodnotnému a účinnému zapojeniu sa do pracovného prostredia v porovnaní so zdravou fyzickou osobou
- Znevýhodnená osoba, alebo zraniteľná osoba
 - Osoba sociálne nezaraďená do spoločnosti (bezdomovec, závislosť, kriminalita,...)

NEET - nezamestnaná osoba (uchádzač o zamestnanie)

- Osoba sociálne nezaraďená do spoločnosti (bezdomovec, závislosť, kriminalita,...)

4.2. MAPOVANIE POTRIEB CIEĽOVEJ SKUPINY

Celkovo sa nášho prieskumu od októbra 2021 do marca 2022 prostredníctvom dotazníkov, práce v teréne a fokusových skupín zúčastnilo 614 mladých ľudí. Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo 313 respondentov, v teréne sme pracovali s 13 mladými ľuďmi a fokusových skupín sa zúčastnilo 288 mladých ľudí z CS.

Analýzu stavu – mapovanie potrieb mladých ľudí do značnej miery ovplyvnila zhoršená pandemická situácia a následné protipandemické opatrenia. Odrazilo sa to najmä v kvalite a obsahu výstupov z fokusových skupín, dotazníkov i terénu. Viaceré fokusové skupiny bolo možné realizovať iba v online podobe, kde bolo prítomných viacero mladých za jedným počítačom. Vo výstupoch z dotazníkov dominuje aktuálna situácia v podobe množstva času stráveného doma, za počítačom, televízorom, či chýbajúce sociálne kontakty. Partnerom pre realizáciu nám boli najmä školy a niektoré organizácie, s ktorými sme načrtli spoluprácu v rámci mapovania prostredia.

Fokusové skupiny sú skvelým nástrojom nadviazania kontaktu s cieľovou skupinou, mladí ľudia boli veľmi spolupracujúci, ocenili, že sa niekto zaujíma o ich názor a viacerí prejavili záujem o návštevu centra Space.

4.2.1 DOTAZNÍKY

Dotazník, prostredníctvom ktorého sme získavali odpovede od CS a mapovali pomocou neho ich potreby, vznikol na základe realizovaných mapovaní potrieb a štúdií pod záštitou luventy (2021) a Mesta Banská Bystrica (2017).

Na základe týchto výstupov a našich vlastných poznatkov sme následne koncipovali dotazník, prostredníctvom ktorého sme mapovali aktuálne potreby mladých ľudí v rámci našej CS v meste Banská Bystrica.

Dotazník sa zameriaval na mapovanie potrieb v oblastiach:

- Trávenie voľného času a záujmy mladých ľudí
- Profesijná príprava
- Oblasť osobného rozvoja
- Socio-demografické údaje

Distribúcia dotazníkov na ZŠ/ SŠ/ VŠ prebiehala počas mesiacov december 2021 až február 2022, v období lockdownu a dištančného vzdelávania žiakov. Dotazníky spolu vyplnilo 313 respondentov vo veku od 13 do 25 rokov. Z toho v kategórii 13-14 roční dotazník vyplnilo 90 respondentov, vo veku 15-17 ich bolo 117, vo veku 18-20 sa ich zapojilo 80 a najvyšší vek 20 a viac rokov zastúpilo 26 respondentov. V otázke pohlavia sa celková vzorka 313 respondentov rozdelila na 161 mužov, 132 žien a 20 respondentov, ktorí neuviedli svoje pohlavie. Grafické zastúpenie vzorky našej CS, ktorá sa zúčastnila dotazníkového mapovania potrieb, je uvedená v prílohe č.6

Tabuľka č. 1 Štatistika vyplnených dotazníkov podľa veku a pohlavia

Vek:	Pohlavie:
13-14 rokov: 90 (28.8%)	muž: 161 (51.4%)
15-17 rokov: 117 (37.4%)	žena: 132 (42.2%)h
18-20 rokov: 80 (25.5%)	neuvádzam: 20 (6.4%)
20 a viac rokov: 26 (8.3%)	

Zdroj: vlastný prieskum

Škola:

Dotazníky vyplňali žiaci základných škôl, študenti stredných a tiež vysokých škôl. Žiakov zo ZŠ bolo v dotazníkovom prieskume zastúpených 105, študentov SŠ zapojených do dotazníkov bolo 180, vysokoškolských študentov bolo 25. Ich zastúpenie v dotazníkovom prieskume uvádzame graficky v prílohe č. 6.

Tabuľka č. 2 Podiel žiakov zúčastnených v dotazníkovom prieskume

Škola:	
ZŠ	105 (33.9%)
SŠ	180 (58.1%)
VŠ	25 (8%)

Zdroj: vlastný prieskum

Čo Ťa baví a zaujíma?

V dotazníku sme mapovali potreby mladých ľudí prostredníctvom otvorených aj zatvorených otázok. Na túto otvorenú otázku odpovedali respondenti vlastnými slovami a ich odpovede následne podliehali kvalitatívnemu spracovaniu dát, kódovaniu a ich rozdeľovaniu do kategórií.

Výsledky, ktoré sme v tejto otázke vyhodnotili, naznačujú, že CS rada trávi čas najmä svojimi "záľubami" (134 respondentov), a to najmä v podobe umeleckého zamerania (hudba, tanec, maľovanie, kreslenie, fotografovanie), následne módou či individuálne zameranými záľubami (napr. motorky, autá, vesmír, varenie, filmy, seriály, hranie hier). Druhá najčastejšie vyskytujúca sa odpoveď na túto otázku, v počte odpovedí 105, sa týkala oblasti "športu", a to napr. futbal, tenis, bicykel, basketbal, fitnes, vodné pólo, plávanie, lyžovanie, florbal, kone, atletika, hokej, joga.

Tretou najväčšou oblasťou, ktorá sa vyskytovala v otvorených odpovediach respondentov, bola oblasť "vzdelávania" (47 odpovedí), a to najmä v podobe čítania odbornej literatúry, štúdia cudzích jazykov, získavania nových informácií, psychológie, biológie a ľudského tela, politiky, ľudských práv či všeobecného rozhľadu.

Spomínané odpovede CS na túto otázku sú uvedené graficky aj slovne v tabuľke v prílohe č. 6.

Voľný čas: kde/s kým?

Výsledky a odpovede respondentov na túto otázku boli v tomto období pravdepodobne viazané na aktuálny vplyv zimných mesiacov, prebiehajúci lockdown a z toho vyplývajúce obmedzené možnosti ako (inak) tráviť svoj voľný čas.

Dominujúca odpoveď, ktorá sa v odpovediach respondentov vyskytla, bola "trávenie času s kamarátmi" (v počte odpovedí 196). Následne druhou najčastejšou odpoveďou bola odpoveď trávenia času "doma" (v počte odpovedí 184). V oblasti ďalších často sa vyskytujúcich odpovedí respondentov sa vyskytovali odpovede viazané na aktuálne obdobie a vyššie spomínané udalosti, a to "hranie hier/ trávenie času za pc" (132) a následne "pozeraním filmov" (126).

Odpovede respondentov z CS - slovne aj graficky - uvádzame v prílohe č. 6.

Čo by si rád zmenil?

Táto otvorená otázka s voľným priestorom na rôzne odpovede mladých ľudí nám poskytla priestor na ich pohľad a subjektívne vnímanie ich životov - na to, čo by v ňom radi zmenili. Následnou

kategorizáciou, s predchádzajúcim kódovaním odpovedí respondentov, nám vyšli nižšie uvedené výsledky.

V tejto otázke dominovali odpovede „nič“, v počte odpovedí 116 a následne by respondenti radi zmenili „seba“- čo bolo druhou najčastejšie sa vyskytujúcou odpoveďou (v počte 82). Kategorizáciou a kódovaním odpovedí respondentov sme pod odpoveďou „seba“ zaznamenávali najmä subjektívnu preferenciu CS zmeniť niečo na samých sebe (napr. svoje správanie, prístup k povinnostiam, spôsob komunikácie, svoju disciplínu, znížiť prokrastináciu, mať viac odvahy, menej sa stresovať, zvýšiť si sebavedomie, nebyť lenivý, zmeniť svoje zlovyky, emócie, svoju povahu, výzor/vlasy/postavu, ..).

Grafický prehľad týchto odpovedí uvádzame v tabuľke v prílohe č. 6.

Čo by si aktuálne potreboval?

V tejto otvorenej otázke respondenti pomenovávali svoje aktuálne potreby vlastnými slovami a vznikol tak priestor na ich subjektívnu formuláciu ich potrieb. Kvalitatívnym spracovaním dát sme dospeli k nižšie uvedeným záverom.

Odpovede na túto otázku taktiež veľmi pravdepodobne ovplyvnil aktuálne prebiehajúci lockdown a náročná pandemická situácia v krajine počas zimných mesiacov. V odpovediach respondentov (v počte 76) dominovala potreba po „možnostiach/snoch/zručnostiach“, pod čím sme z ich odpovedí rozumeli nimi formulované odpovede, napr. chýbajúca šanca realizovať sa, viac možností, chýbajúca sloboda, možnosť ísť von, mať viac času, viac pokoja, mať možnosť pripraviť sa na to, čo nás v živote čaká a pod.

Ďalšou dominujúcou oblasťou, ktorá sa v tejto odpovedi u respondentov vyskytla v počte odpovedí 71, bola potreba po „vzťahoch“- konkrétne z odpovedí respondentov vyberáme potrebu stretávať sa s ľuďmi, chýbajúca socializácia, podpora, opora, niekto, kto bude pri mne stáť, potreba lásky, viac času tráveného s kamarátmi, potreba spoľahnúť sa na niekoho a pod.

Tretou oblasťou, v počte 56, ktorá sa objavila v odpovediach respondentov, boli chýbajúce „materiálne potreby“. Nimi formulované odpovede komunikovali najmä chýbajúcu oblasť financií a peňazí, lepší počítač či nový mobil.

Grafický prehľad týchto odpovedí uvádzame v tabuľke v prílohe č. 6.

Čo/kto Ti pomáha učiť sa a rásť?

V otvorenej otázke mladými ľuďmi subjektívne vnímanej podpory a pilierov, ktoré sú pre nich v živote vnímané ako oporné, sme kvalitatívnym spracovaním dát získali nasledovné výstupy.

Dominujúcim zdrojom podpory, ktorý mladí ľudia z CS sami pomenovali, je pre nich „rodina“. V ich odpovediach sa najčastejšie objavovali jednotliví členovia rodiny (napr. rodičia - mama/ otec, súrodenci, babka, teta, bratranec). Z celkového počtu respondentov, ktorí odpovedali na túto otázku, je pre 104 z nich dôležitým zdrojom opory práve rodina.

Druhým dôležitým podporným zdrojom, číselne v počte 85, ktorý naša CS pomenovala, sú oni sami. Pod pojem „ja“ patria ich odpovede typu - moja vlastná motivácia, odhodlanie, samoštúdium, pevná vôľa, sebadôvera, moje ciele a sny.

Tretím okruhom vnímanej podpory a oporného piliera boli pre respondentov „priatelia“, v počte odpovedí 46.

Grafický prehľad týchto odpovedí uvádzame v tabuľke v prílohe č. 6.

Čo Ťa brzdí?

Naopak, v otvorenej otázke respondentmi subjektívne vnímaných prekážok a ťažkostí, čo ich v živote v ich samotnom rozvoji brzdí, naši respondenti formulovali svoje odpovede nasledovne. Dáta boli opäť spracovávané a vyhodnocované kvalitatívnym spôsobom.

Dominantne vnímanou prekážkou, ktorú respondenti sami pomenovali v počte 129, sú oni sami. Pod pojmom „ja“ sa najčastejšie objavovali ich odpovede typu - chýbajúca motivácia/ demotivácia, nechúť, prokrastinácia, nesústredenosť, lenivosť, nízka sebadôvera, strach z neúspechu, stres či spôsob rozmýšľania.

Ďalšími oblasťami, ktoré respondenti sami pomenovali ako nimi vnímané prekážky, boli „nič“ (v počte 38), školský systém (v počte 37) a sociálne okolie (v počte 36). Pod kategóriou „školský systém“ rozumieme respondentmi formulované odpovede typu zbytočné predmety, nepotrebné informácie, stres zo školy, nízka úroveň vzdelávania, známky/ hodnotenie resp. s ním súvisiaci tlak na hodnotenie. Pod kategóriou „sociálne okolie“ spadajú odpovede respondentov typu nezaujímam, nedôvera v nás, predsudky a odmietanie, rodičia, súrodenci, nudní učitelia prípadne nesprávni kamaráti. Grafický prehľad týchto odpovedí uvádzame v tabuľke v prílohe č. 6.

Cítiš podporu v náročnom období?

Otázka na respondentmi subjektívne vnímanú podporu bola následne položená aj opakovanou zatvorenou a otvorenou otázkou nimi vnímanými opornými bodmi v ich okolí. Z celkového počtu 313 respondentov, ktorí sa zúčastnili dotazníkového prieskumu, sa 235 z nich vyjadrilo pozitívne, že v náročnom období cíti potrebnú podporu vo svojom okolí. Z celkového počtu sa 78 z nich vyjadrilo, že potrebnú podporu v ťažkých chvíľach necíti.

Následne sme sa výberovou metódou zamerali na konkrétne zdroje respondentmi vnímanej opory. Dominujúcim zdrojom opory, v počte odpovedí 177, sú pre respondentov „priatelia“. Následne sa ako druhým veľkým zdrojom opory pre respondentov javí „rodina“ a jej členovia, v počte 169.

Grafický prehľad odpovedí respondentov na tieto otázky uvádzame v prílohe č. 6.

Čo je pre Teba v živote dôležité?

Na otázku respondentmi vnímaných priorít a dôležitých oblastí v živote sme sa pýtali aj prostredníctvom nasledujúcej otázky. Najčastejšou odpoveďou respondentov, v počte odpovedí

197, bola dôležitosť „záľub a koníčkov“ CS. Druhou oblasťou priorít a dôležitých oblastí v živote respondentov je v počte odpovedí 186 preferencia „rozprávať sa s niekým, kto mi rozumie a počúva ma“. Počtom odpovedí 183 sa tretím najdôležitejším okruhom stala preferencia „tváriť čas s kamarátmi v príjemnom a bezpečnom prostredí“. Následne počtom odpovedí 176 „môj vlastný rozvoj a rozvoj zručností“.

Všetky spomínané odpovede CS na túto otázku graficky uvádzame v prílohe č. 6.

Čo by si v SPACE chcel nájsť?

Posledná otázka v dotazníku smerovala na zmapovanie potrieb a predstáv mladých ľudí z našej CS, ktorí by potenciálne mohli navštevovať Centrum. Ich odpovede, čo by v Centre chceli mať, sú nasledovné.

Prvou dominantnou oblasťou, ktorá bola pre respondentov lákavá na navštívenie Centra bola potreba „niečo zažiť, zabaviť sa“ v počte odpovedí 170. Druhou oblasťou, čo by chceli respondenti v Centre nájsť, sú „kamaráti“, a to počtom odpovedí 167. 146 respondentov sa vyjadrilo, že by sa v Centre chcelo „niečo naučiť iným spôsobom ako v škole“ a 144 z nich by uvítali, keby v Centre našli „pokoj“.

Všetky spomínané odpovede CS na túto otázku graficky uvádzame v prílohe č. 6.

Následne sme sa venovali vyhodnocovaniu jednotlivých dotazníkových otázok v kontexte prebiehajúcich fokusových skupín a hľadaniu kľúča na ich vyhodnocovanie, a tiež spracovávaniu dát z dotazníkovej metódy z pohľadu veku jednotlivých účastníkov CS a nimi pomenovaných potrieb.

4.2.2 FOKUSOVÉ SKUPINY

Fokusová skupina (FS) sa uskutočňuje prostredníctvom organizovanej (facilitovanej) diskusie skupiny ľudí, ktorí majú niečo spoločné a majú vzťah k danej téme. Cieľom realizovaných FS pre účely projektu bolo zmapovať a identifikovať potreby, trendy výzvy a problémy mladých ľudí v meste Banská Bystrica.

V nasledujúcich oblastiach:

- Oblasť trávenia voľného času so zameraním na podnety a potreby aktivít vykonávaných v centrách
- Oblasť profesijnej orientácie
- Oblasť osobnostného rozvoja – postojov, hodnôt, ...

Fokusové skupiny sme zrealizovali v období od 18.1.2022 do 4.3.2022. Dohromady sme zrealizovali 32 FS, ktorých sa zúčastnilo 288 mladých ľudí vo veku od 13 r. do 18 r.

Pre FS boli vytypované školy, ktoré prejavili záujem o spoluprácu a usilovali sme o to, aby zrealizované FS odrážali zamerania škôl v okrese a tiež rovnomerné vekového rozloženia

žiakov/študentov prihladiť na vekovú cieľovú skupinu projektu. Tiež sa vytypovali organizácie/inštitúcie, kde sme predpokladali, že by bolo možné realizovať FS s cieľovou skupinou NEET.

Realizáciu FS nám umožnili tri základné školy (Základná škola Sitnianska, Súkromná základná škola Ružová, Základná škola s materskou školou Štefana Moyzeša) a štyri stredné školy (Spojená škola - Stredná odborná škola elektrotechnická Banská Bystrica, Stredná odborná škola informačných technológií, Stredná odborná škola pod Bánošom, Gymnázium Jozefa Gregora Tajovského). S cieľovou skupinou NEET sme realizovali FS v štyroch inštitúciách (Nádej detom, Slovenské misijné hnutie - Dom sv. Vincenta, Centrum pre deti a rodiny Srdiečko, Úsmev ako dar). Na základných školách bolo zrealizovaných 9 FS, na stredných školách 18 FS a so skupinou NEET sme zrealizovali 5 FS. Štruktúra diskusie na FS mala 5 okruhov tém (viď príloha č. 7).

Zistenia v rámci fokusových skupín:

V prvom tematickom okruhu účastníci FS uvádzali, že najdôležitejšie je pre nich tráviť čas spoločne s priateľmi, či už v blízkosti miesta, kde bývajú, v meste, alebo v prírode. Tiež trávia veľa času doma, na sociálnych sieťach, sledujú filmy, seriály, hrajú online PC hry. Rovnako sa často venujú aj športovým aktivitám rôzneho druhu, či už sa jedná o individuálne alebo skupinové športy. Medzi ďalšie aktivity, ktoré mladým ľuďom spôsobujú radosť, patrila hudba – jej tvorba, ale aj počúvanie, čítanie kníh a výtvarná tvorba, najčastejšie kresba. Záujmy účastníkov FS často odrážali odbornosť/zameranie školy, ktorej boli žiakmi/študentmi.

Medzi špecifiká, ktoré sme v tomto okruhu zachytili, patrí zameranie časti účastníkov FS na fantasy literatúru, filmy, knihy. Zvlášť záujem prejavili o estetiku manga štýlu a anime seriálov. Mladí ľudia preferovali konkrétne sociálne siete: Instagram a Tik-Tok, Facebook využívali len výnimočne, ale bežne používali jeho aplikáciu messenger. Medzi menej využívané platformy patrili Snapchat, Discord.

Tiež sme postrehli, že študenti gymnázia prejavovali menší záujem o online priestor, viac inklinovali k čítaniu kníh, preferovali zážitky, prírodu, výlety a tiež mali väčší záujem o spoznávanie seba aj druhých.

Študenti, ktorí boli počas pracovného týždňa ubytovaní na školských internátoch, prispôbovali trávenie svojho voľného času možnostiam, ktoré internát ponúka.

Účastníci FS zo skupiny NEET uvádzali aktivity: čítanie, dielnička, tanec, nakupovanie lacných vecí, varenie, pečenie, staranie sa o ostatných.

V druhom tematickom okruhu účastníci skupín označovali najmä aktivity, ktorým sa venujú vo voľnom čase.

V niektorých FS účastníci náročnejšie formulovali, v čom sú dobrí, najčastejšie to bolo u žiakov základných škôl a študentov odborných škôl, ale tiež v skupinách NEET.

V treťom okruhu účastníci vyjadrovali smerom k centru silnú potrebu priestoru, kde by mohli tráviť čas s priateľmi. Účastníci FS najskôr pomenovávali vybavenie a danosti priestoru – aby si mali kde pohodlne sadnúť, aby tam bola kuchynka, ideálne aby sa tam tiež nachádzalo jedlo, prípadne automat s občerstvením, wi-fi a stoly, za ktorými by sa mohli učiť. Priestor by mal byť pekný, čistý, malo by v ňom byť veľa rastlín, obrazov/fotiek napríklad o vzniku centra a z akcií, z ktoré sa v ňom konali. Častokrát zaznievala aj potreba, aby boli v priestore toalety, ktoré by boli čisté a pekné - do protikladu dávali toalety na školách. Ďalej pomenovávali potrebu priestoru, ktorý by bol tichý, nejaký "kútik" kde by mohli relaxovať. V priestore by chceli mať knižnicu, ktorá by mala ponúkať rôzne žánre, aby si mohol každý vybrať. Špecifickú požiadavku mali účastníci FS, ktorí sa zaujímali o manga estetiku a mali záujem o zahraničné manga komiksy. Mnohokrát zaznievala požiadavka, aby v priestore boli zrkadlá a bolo tam možné tancovať, počúvať hudbu alebo ju tvoriť.

Tiež by radi zažívali zábavu v podobe hrania rôznych hier, ping –pongu, kariet, pokru, kalčeta, zážitkov, výletov do prírody, do zahraničia, pozerania filmov.

U vekovo starších účastníkov FS sa objavoval aj záujem o sebarozvoj - chceli by sa viac zorientovať v sebe a v tom, čo chcú v živote, ale tiež sa spoznávať navzájom v kolektíve, prípadne stretnúť nových ľudí. Najmä chlapci prejavili záujem o rozvoj digitálnych zručností.

Smerom **k pracovníkom** sa vyjadrovali, že by v centre chceli stretávať ľudí, ktorí by boli „v pohode“, vypočuli ich bez toho, aby im hovorili, čo je pre nich správne, dobré, atď. A zároveň, keby potrebovali s niečím poradiť, pomôcť, tak by tam pre nich bol a pomohol im v tom čo aktuálne potrebujú, vrátane psychologickej pomoci.

Menej často sa objavovala požiadavka, aby v centre bolo nejaké zvieratko, rybičky, hlodavce, psy.

Účastníci, ktorí boli žiakmi základných škôl, zdôrazňovali uspokojovanie potrieb ako jedlo, pitie, odpočinok, pohodlie, krása, hra, pohodlie, zábava – stolný futbal, ping -pong, tanec, karty, zážitky a pod.

Účastníci, ktorí boli študentmi stredných škôl, boli zameraní viac intelektovo - čítanie kníh, premýšľanie nad sebou, svetom, rozprávanie sa, vytváranie svojich projektov, spoznávať seba a ostatných.

Pre účastníkov **zo skupiny NEET** bola dôležitá dobrovoľnosť, uspokojenie základných potrieb – jedlo, pitie, odpočinok a aktivity, s ktorými už majú skúsenosť ako opekanie, výlety, dielničky.

V štvrtom okruhu pomenovávali účastníci potreby, ktoré považujú v svojom živote za dôležité. Pre účastníkov, ktorí boli žiakmi základných škôl, bol dôležitý najmä neštruktúrovaný čas, spánok, jedlo, zabaviť sa, niečo zažiť, hry, byť spolu, spoznať nových ľudí.

Účastníci FS, ktorí boli študentmi stredných škôl, najfrekvencovanejšie uvádzali ako dôležitú potrebu neštruktúrovaný čas, ale výrazne viac dávali do popredia aj potrebu seberealizácie, nájsť svoje miesto vo svete, byť vypočutý, nájsť svoj cieľ a ísť si za ním, rešpektovanie názoru a toleranciu. Tiež je pre nich dôležité spoznávať nových ľudí, ale aj hlbšie spoznávanie sa v triednom kolektíve a učiť sa viac praktických vecí do života.

Žiak gymnázia k potrebe seberealizácie: „Keď sme malí, tak rodičia na nás kreslia ako na papier. Oni kreslia svoje princípy, čo je dobre, čo je zle. Keď chceš sám niečo nakresliť, tak ti hovoria - Nie, ty si ešte malý, budeš kresliť, keď budeš dospelý. Keď si dospelý, tak pozeráš na ten papier a je úplne plný a ty ani nemáš priestor niečo nakresliť. Musíš prilepiť svoj papier k tomu ich, aby si mohol napísať svoje“.

Žiačka SOŠ k potrebe nájsť si svoj cieľ ísť si za ním: „Často premýšľam nad svojím životom, či je to ten správny smer. Či v živote dosiahnem to, čo chcem – byť šťastnou. Niekedy sa na to necítim, že akurát som spokojná v svojom živote.“

Pre účastníkov FS zo skupiny NEET boli dôležité potreby: bezpečie, byť spolu, spolupráca, ale tiež uspokojenie základných potrieb, mlčanlivosť, neštruktúrovaný čas, nadväzovanie vzťahov (hľadanie partnera), a tiež psychologické poradenstvo.

V piatom okruhu účastníci FS vyjadrovali nespokojnosť a potrebu zmeny smerom k sebe - uvádzali, že príliš veľa času trávia na sociálnych sieťach, prokrastinujú a chceli by to obmedziť. Tiež vyjadrovali nespokojnosť smerom k prostrediu, v ktorom žijú - vadilo im prílišné memorovanie v škole, neprimerane veľa povinností, netolerancia pedagógov, neakceptovanie špeciálnych potrieb pedagógmi, niektorí tiež pociťovali frustráciu zo zlého výberu školy. Reflektovali aj dôsledky pandemických opatrení - nepáčilo sa im nosenie rúšok, neustále vetranie a zima, nechodia na výlety ani do zahraničia, nepoznajú sa medzi sebou v triednych kolektívoch. Trápila ich nespravodlivosť vo svete, prečo sú ľudia „takí“ a vojnový konflikt na Ukrajine. Účastníci rómskeho etnika uvádzali, že pociťujú v svojich životoch diskrimináciu. Viacerí účastníci uvádzali, že v Banskej Bystrici absentuje skatepark.

Účastníci zo skupiny NEET videli ako zásadný problém nedodržiavanie mlčanlivosti pracovníkov odborných služieb, ktoré využívali a nútenie do aktivít, ktoré by mali byť dobrovoľné, a to najmä v pobytových zariadeniach.

4.2.3 Terénny prieskum

Vykonaná terénna práca prebehla za účelom zberu dát o tom, kde mladí ľudia trávia čas, o čo sa zaujímajú, čo im prekáža, čo by chceli nájsť v našom centre SPACE. Odpovede boli aj so súhlasom

zachytené na zvukový záznamník za účelom prepisu odpovedí a výrokov mladých ľudí, ktoré sa zaznamenávali prepisom.

Nástroj: polo štruktúrovaný rozhovor, predpripravené otázky, zvukový záznamník.

Cieľ:

- Mapovanie výskytu mladých ľudí v BB, ich miest a spôsobov trávenia času a združovania sa
- Mapovanie ich potrieb, čo im v okolí chýba, čo by privítali v Centre pre prácu s mladými, čoho by sa radi zúčastnili, do čoho by sa zapojili, čo im prekáža
- Nadväzovanie prvo-kontaktov, podať informácie o našom Centre a chystaných aktivitách, ktoré svojou preferenciou, potrebou a požiadavkou môžu ovplyvniť.

Počet respondentov: 13 (1 osoba NEET, 6 SŠ študentov, 3 VŠ študenti, 3 študenti gymnázia), počas 5 stretnutí v teréne v priebehu 3 týždňov v novembri 2021.

Zistenia v rámci terénneho prieskumu:

Kde najčastejšie trávia voľný čas:

- práca, pozeraním filmov, vonku s kamošmi, v meste – v kaviarňach, za PC, s frajerkou/frajerom, v amfiteátri, niekde s knihou, v celej Sásovej

Čo ťa odrádza vo formálnom vzdelávaní:

- prístup učiteľa, ak si nevie učiteľ priznať chybu, dištančná výuka
- skúšanie hneď po prázdninách/víkende

Čo by ste uvítali mať v našom Centre?

- kolektívne stretnutia, zlepšenie komunikačných schopností, jednoduché podnikanie
- niečo na zlepšenie psychiky: *"Lebo v škole ju len obíjajú."*
- praktické veci do života: *"Pripravovať sa na život."*, *"Z bežného života nevieme nič praktické."*
- dobrý kolektív, jedlo, svetlý - nezastaraný priestor, pekné sedenie, technický rozvoj
- nadväzné vzdelávanie podľa vývinovej etapy, priestor na domáce úlohy
- finančná gramotnosť, vzdelávanie o bitcoin

Čo ti tu a v okolí najviac chýba?

- priestor na rozvíjanie človeka a jeho talentov
- skatepark
- *"Asi všetko, keďže sme čierni."* (myslená pandemická situácia: čierny okres)
- *"Nie je kam ísť do tepla, ak nechceme piť."*
- chýba im miesto, kde by mohli prísť, niečo si dať a nenechať tam všetky peniaze, na námestí sú len drahé a fancy reštiky,

Do čoho by si sa rád/a zapojil/a?

- činnosti zveľaďujúce mesto a okolie, dobrovoľníctvo, aktivity vo voľnom čase

4.3 JAVY A POTREBY MLADÝCH ĽUDÍ V OKRESE BANSKÁ BYSTRICA

V procese analýzy prostredia a stavu (mapovanie potrieb mladých ľudí) sme identifikovali tieto javy a potreby.

1. Jav: upadnutie mladých ľudí do stavu NEET pri predčasne ukončenej školskej dochádzke a zároveň chýbajúce služby, ktoré by pracovali s touto cieľovou skupinou.

Potreby: niekam patriť, zapadnúť, byť zárobkovo činný, potreba zabezpečenia seba a svojej rodiny z dôvodu sociálnej situácie, blízkej osoby, potreba primárne riešiť ťažkú životnú situáciu.

2. Jav: nerozhodnosť mladých ľudí pri voľbe SŠ a VŠ.

Potreby: uspokojovať zvedavosť, hľadať svoje vzory, sebapoznávanie

3. Jav: znevýhodnenia u cieľových skupín pr.: migranti, osoby z marginalizovanej rómskej komunity, žiaci s nariadenou ústavnou alebo osobnou starostlivosťou, osoby so zdravotným znevýhodnením.

Potreby: prijatie, socializácia, orientácia v systémových otázkach, niekam patriť, byť videný, vypočutý, ocenený, hľadať svoje vzory, dostatok príležitostí, cítiť podporu.

4. Jav: potreba u mladých ľudí rozvíjať svoj potenciál.

Potreby: hľadať svoje smerovanie, venovať sa sebapoznávaniu, uvoľnenia/relaxácie, neštruktúrovaného voľného času – mať voľný čas a nerobiť nič, len tak byť sám alebo s niekým, byť vypočutý, potreba rozprávať sa, zdieľať, niekam patriť, dostatok príležitostí na atraktívne trávenie voľného času – atraktívna realita, byť videný, vypočutý, ocenený, potreba bezpečnej komunikácie, cítiť podporu, názorovú zhodu, uspokojovať zvedavosť, hľadať svoje vzory, mať vedomosti a zručnosti používania informačno-komunikačných technológií, potreba psychohygieny a schopnosti zdeliť čas medzi virtuálny a reálny svet.

5. Jav: vysoká nezamestnanosť mladých ľudí.

Potreby: potreba posilnenia vnútornej motivácie, potreba zvýšenia psychickej odolnosti.

6. Jav: nefunkčná sieť inštitúcií a organizácií pracujúcich s našimi cieľovými skupinami a prispievať k budovaniu vzťahov medzi jednotlivými úrovňami týchto aktérov.

Potreby: prepájanie aktérov práce s mladými ľuďmi v meste Banská Bystrica.

7. Jav: preťaženie mladých ľudí a dopady sociálnej izolácie.

Potreby: ponuka bezpečného priestoru pre CS.

5. PRIORITNÉ OBLASTI V CENTRE PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE BANSKÁ BYSTRICA

Nasledujúce prioritné oblasti reagujú na identifikované potreby a javy. Priority sú v súlade s modelom centra a zohľadňujú personálne pokrytie centra.

1. Vytvoriť bezpečnú komunitu založenú na prijatí, porozumení a rešpekte.

- reaguje na jav č. 6 „Nefunkčná sieť inštitúcií a organizácií pracujúcich s našimi cieľovými skupinami a prispievať k budovaniu vzťahov medzi jednotlivými úrovňami týchto aktérov.“ a jav č. 7 „Preťaženie mladých ľudí a dopady sociálnej izolácie.“

2. Podpora uplatniteľnosti a zamestnanosti mladých ľudí cez posilňovanie vnútornej motivácie a rozvoj kompetencií.

- Priorita č. 2 reaguje na jav č. 1 „Upadnutie mladých ľudí do stavu NEET pri predčasne ukončenej školskej dochádzke a zároveň chýbajúce služby, ktoré by pracovali s touto cieľovou skupinou.“, jav č. 2 „Nerozhodnosť mladých ľudí pri voľbe SŠ a VŠ.“ A jav č. 5 „Vysoká nezamestnanosť mladých ľudí.“

3. Podpora a poradenstvo pri riešení životných zmien a výziev.

- Priorita č. 3 reaguje na jav č. 3 „Znevýhodnenia u cieľových skupín pr.: migranti, osoby z marginalizovanej rómskej komunity, žiaci s nariadenou ústavnou alebo osobnou starostlivosťou, osoby so zdravotným znevýhodnením.“

4. Rozvíjanie osobnosti mladého človeka.

- Priorita č. 4 reaguje na jav č. 4 „Potreba u mladých ľudí rozvíjať svoj potenciál.“

Na základe prioritných oblastí sme vystavili akčný plán centra, ktorý zahŕňa: ciele, opatrenia a plán aktivít vid'. Príloha č. 1.

6. EVALVÁCIA

Akčný plán centra budeme vyhodnocovať kontinuálne a systematicky. Aktivita centra budeme považovať za úspešne zrealizovanú po naplnení merateľných ukazovateľov a dodržaní stanoveného termínu, v opodstatnených prípadoch sa však merateľné ukazovatele a stanovený termín môžu meniť. Ciele a aktivity budú vyhodnocované raz štvrtročne. Ak zistíme, že nami stanovené merateľné ukazovatele sa nám nedarí naplňovať, vykonáme analýzu príčin a aktualizáciu strategického plánu. Aktualizácia strategického plánu sa bude týkať opatrení, ktoré sledujú dané ciele v zmysle modifikácie alebo rozšírenia ponuky aktivít, či úpravy merateľných ukazovateľov pre aktivity v danom celi podľa dopytu cieľových skupín.

Plán a harmonogram aktivít centra budeme vyhodnocovať aj kvalitatívne formou spätnej väzby od klientov. Z ich reflexií a hodnotení realizovaných aktivít (prostredníctvom ústneho hodnotenia, ale aj aktivít na spätnú väzbu, či dotazníkov), ktorých sa aktívne alebo pasívne zúčastnia. Zistíme, či a na koľko sme splnili ich očakávania a nami nastavené merateľné ukazovatele. Taktiež by sme v centre radi zaviedli možnosť pre mládež zanechať spätnú väzbu kedykoľvek chcú prostredníctvom tzv. anonymnej schránky dôvery. Pre nás zamestnancov sa tak vytvárajú príležitosti na zlepšovanie našej práce, zdokonaľovanie a sebavzdelávanie.

Okrem vzdelávania sa z reflexií našich klientov, bude pre tím centra zabezpečená pravidelná supervízia.

Účastníci, ktorým bude poskytované odborné, psychologické, kariérové poradenstvo, koučing, a ktorí sa budú zúčastňovať programov neformálneho vzdelávania budú evidovaní v databáze

formou karty účastníka. Ich pokroky a očakávania budú monitorované a hodnotené zatiaľ bližšie nešpecifikovanými hodnotiacimi metódami. Napĺňanie akčného plánu bude vyhodnocované mesačne pomocou situačného reportu.

7. ZÁVER

Dokument Stratégia a akčný plán Centra práce s mládežou SPACE Banská Bystrica bol vytvorený na základe potrieb projektu Overenia modelu centier práce s mládežou v BBSK. Tento dokument je založený na východiskách regionálnej, národnej a európskej úrovne, ako aj analýze a mapovaní prostredia a potrieb mládeže, analýze prostredia a stavu v Banskej Bystrici, dotazníkoch, fokusových skupinách, terénnej práci a našich doterajších skúsenostiach z práce s mládežou v Banskej Bystrici a okolí. Stratégia a akčný plán centra sú základom našej doterajšej, súčasnej aj budúcej aktivity, pôsobnosti a napredovania. Obsah tohto dokumentu sa bude prispôsobovať na základe overenia modelu a akčného plánu v praxi, aby sa predišlo stagnácii a zabezpečila sa čo najvyššia úroveň služieb poskytovaných v rámci tohto projektu. Keďže je tento dokument stavebným pilierom našej práce, budeme z neho čerpať pri tvorbe plánu a harmonogramu centra, plánu aktivít centra, ale aj v akýchkoľvek ďalších fázach tvorby modelu Centra práce s mládežou SPACE Banská Bystrica.

Tento dokument je možné priebežne aktualizovať podľa aktuálnych potrieb mladých ľudí v Centre práce s mládežou SPACE Banská Bystrica.

8. PRÍLOHY

PRÍLOHA Č.1: AKČNÝ PLÁN CENTRA SPACE BANSKÁ BYSTRICA (CIELE, OPATRENIA, AKTIVITY, INDIKÁTORY, SPOLUPRACUJÚCI PARTNERI, TERMÍNY)

Hlavný cieľ 1: Vytvoriť bezpečnú komunitu založenú na prijatí, porozumení a rešpekte				
Cieľová skupina	NEET, migranti, žiaci ZŠ, žiak SŠ, študenti VŠ, partneri: organizácie, inštitúcie, zamestnávateľia			
Opatrenie 1.1	Priestor SPACE pre spolubytie a prijatie mladých ľudí			
Cieľ opatrenia 1.1	Vytvorenie vzťahov a prostredia, kde sa cieľová skupina bude cítiť bezpečne			
Merateľný ukazovateľ	Počet klientov			
Konečný stav	200			
Plán aktivít v opatrení 1.1				
Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Open Space	4x/mesiac 05/2022 – 12/2022		100	Počet klientov, 50
Organizované aktivity	1x/mesiac 05/2022 – 12/2022		200	Počet klientov, 50
Kontaktná práca – vyhľadávanie klienta	8 hod./mesiac 05/2022 – 12/2022		100	Počet klientov, 50
Opatrenie 1.2	Vytvorenie bezpečnej širšej komunity			
Cieľ opatrenia 1.2	Budovanie komunity a siete spolupracujúcich organizácií			
Merateľný ukazovateľ	Počet partnerských organizácií a inštitúcií			
Konečný stav	200			

Plán aktivít v opatrení 1.2				
Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Stretnutia s partnerskými organizáciami a inštitúciami, prezentácia a propagácia centra	2x/mesiac 05/2022 – 12/2022		50	Počet organizácií, 80
Pracovná skupina Komunitného plánu mesta Banská Bystrica	1 x/ polrok 05/2022 – 12/2022		0	Počet nadväzujúcich spoluprac 10

Hlavný cieľ 2: Podpora uplatniteľnosti a zamestnanosti mladých ľudí cez posilňovanie vnútornej motivácie a rozvoj kompetencií				
Cieľová skupina	NEET, migranti, končiace ročníky ZŠ, SŠ, študenti VŠ, partneri: firmy, zamestnávateľia, organizácie, inštitúcie			
Opatrenie 2.1	Zvýšenie participácie cieľovej skupiny na trhu práce a predchádzanie upadnutiu do stavu NEET			
Cieľ opatrenia 2.1	Podpora pri uplatňovaní na trhu práce mladých ľudí v regióne			
Merateľný ukazovateľ	Počet klientov			
Konečný stav	500			
Plán aktivít v opatrení 2.1				
Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Kariérové, sociálne a psychologické poradenstvo	5x/týždeň 05/2022 – 12/2022		100	Počet klientov, 50
Neformálne vzdelávanie rozvoja zručností kariéry	2x/mesiac 05/2022 – 12/2022		200	Počet klientov, 50
Podporná sieť pre klienta	2x./mesiac 05/2022 – 12/2022		0	Počet klientov, 20

Aktivity s partnermi v oblasti kariéry	05/2022 – 12/2022		50	Podľa aktuálnej potreby klientov
Opatrenie 2.2	Prevenia predčasného odchodu zo vzdelania			
Cieľ opatrenia 2.2	Minimalizovať riziko predčasného ukončenia školskej dochádzky			
Merateľný ukazovateľ	Počet tried zapojených do programu			
Konečný stav	2			
Plán aktivít v opatrení 2.2				
Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Vytvorenie pilotného programu Prevencie predčasného odchodu zo vzdelania	05/2022 – 09/2022		0	do 30.9.2022
Realizácia pilotného programu Prevencie predčasného odchodu zo vzdelania	2x/mesiac 10/2022 – 12/2022		100	Počet klientov 25

Hlavný cieľ 3: Podpora a poradenstvo pri riešení životných zmien a výziev	
Cieľová skupina	<i>NEET, migranti, žiaci ZŠ, žiak SŠ, študenti VŠ, partneri: organizácie, inštitúcie</i>
Opatrenie 3.1	<i>Poskytovanie podpory a poradenstva cieľovej skupine</i>
Cieľ opatrenia 3.1	Poskytovanie odborného poradenstva s cieľom podpory pri riešení životných zmien a vytvorenie vzťahov, kde sa cieľová skupina bude cítiť bezpečne a prijatá
Merateľný ukazovateľ	Počet klientov
Konečný stav	40

Plán aktivít v opatrení 3.1				
Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Psychologické poradenstvo	5x/týždeň 05/2022 – 12/2022		0	Počet klientov, 30
Koučing	3x/mesiac 05/2022 – 12/2022		0	Počet klientov, 10
Podporná sieť pre klienta	2x/mesiac 05/2022 – 12/2022		0	Počet organizácií, 50

Hlavný cieľ 4: Rozvíjanie osobnosti mladého človeka				
Cieľová skupina	migranti, žiak ZŠ, SŠ, študenti VŠ			
Opatrenie 4.1	Rozvoj životných zručností cez neformálne vzdelávanie			
Cieľ opatrenia 4.1	Poskytovanie širokej ponuky rozvojových, sebaspoznávacích aktivít s cieľom rozvíjania vnútorného potenciálu a preventívneho pôsobenia na mladých ľudí v regióne			
Merateľný ukazovateľ	Počet klientov			
Konečný stav	25			
Plán aktivít v opatrení 4.1				
Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Aktivity a programy neformálneho vzdelávania	2x/mesiac 05/2022 – 12/2022		100	Počet klientov, 25
Service learning	05/2022 - 12/2023		50	Počet skupín, 2
Opatrenie 4.2	Innolabb – rozvoj technických a digitálnych zručností			
Cieľ opatrenia 2.2	Poskytovanie ponuky technických a digitálnych aktivít s cieľom rozvíjania vnútorného potenciálu mladých ľudí			

space
tu môžeš rásť

Merateľný ukazovateľ	Počet klientov			
Konečný stav	18			
Plán aktivít v opatrení 4.2				
Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Program Innolabb pre pokročilých	4x/mesiac 05/2022 – 12/2022		600	Počet klientov 8
Aktivita Innolabb-u	4x/mesiac 05/2022 – 12/2022		200	Počet klientov 10

PRÍLOHA Č. 2: ANALÝZA STAVU A PROSTREDIA OKRESU BB

organizácia /FO	právna forma	oblasť pôsobenia práce s mladými
IUVENTA	príspevková organizácia	sieťovanie mladežníckych org., organizovanie vzdelávania, podpora org.
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v BB	štátny subjekt pod MPSVR	činnosť v oblasti služieb zamestnanosti pre uchádzačov o zamestnanie, aktívne opatrenia na trhu práce, sociálno-právna ochrana detí a soc. kuratela CS - nezamestnaní, poberatelia dávok, náhradná starostlivosť, rodiny s ťažkosťami - sanácia rodín, záškoláctvo, soc. patologické javy.. špecifická CS
Centrum pre liečbu drogových závislostí	príspevková org.	liečba závislostí psychoaktívnych látok, CS - ľudia so závislosťami, potenciálni NEETi
Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva (pri ŠMŠ)	CŠPP ako súčasť špec. MŠ (Kollárova 55)- ŠMŠ je štátna rozpočtová organizácia	komplexná špec.-ped. činnosť; psych., dg., poradenská, rehabilitačná, preventívna, výchovno-vzdelávacia činnosť a súbor špec.-ped. intervencií deťom so zdravotným znevýhodnením/ vývin. poruchami s cieľom dosiahnuť optimálny rozvoj ich osobnosti a sociálnu integráciu; spolupráca s rodičmi, CS - mladšie deti, skôr teda osoby, ktoré sa o niekoho starajú
Súkromné centrum špeciálno - pedagogického poradenstva	n.o.	komplexná špec.-ped. činnosť; psych., dg, poradenská, rehabilitačná, preventívna, výchovno-vzdelávacia činnosť a súbor špec.-ped. intervencií deťom so zdravotným znevýhodnením/ vývin. poruchami s cieľom dosiahnuť optimálny rozvoj ich osobnosti a sociálnu integráciu; spolupráca s rodičmi, CS - mladšie deti, skôr teda osoby, ktoré sa o niekoho starajú
CPPPaP	rozpočtová organizácia	diagnostika; poradenská a konzultačná činnosť; poradenstvo v osobnostnom, vzdelávacom a kariérovom vývine pre stredné a vysoké školy a poradenstva sociálneho vývinu a prevencie; psychoterapeutické postupy; práca so skupinami; metodická a školiaca činnosť; spolupráca pri integrácii znevýhodnených, CS - končiaci ročníky, nerozhodnutí, ŠVVP a iné soc. patologické javy, t.j. potenciálni NEETi
Tretí sektor		

OZ Antira	o.z.	Mladí ľudia od 8r. do 25r. Prevažne z MRK, asi 20% ich klientov je z väčšinovej populácie, jedná sa o príležitostné voľnočasové a zážitkové aktivity, špecifická CS
Spoločnosť Úsmev ako dar	o.z.	pomoc rodinám v núdzi - sociálne, psychologické poradenstvo terénou aj ambulantnou formou, vzdelávanie a podpora mladých v centrách pre deti a rodiny - príprava na osamostatnenie sa, poskytovanie sociálneho a psychologického poradenstva pre mladých dospelých po odchode z CDR, špecifická CS z celého BB kraja
o.z. Nádej deťom	o.z.	komplexná pomoc rómskym rodinám v komunite, vrátane poradenstva, komunitnej škôlky pre deti, rozvojových aktivít pre deti a mladých, voľnočasových, záujmových (tanec) a komunitných aktivít, špecifická CS z komunity Cementárenská cesta a Na Hrbe
Informačné centrum mladých	o.z.	poskytovanie informačných a poradenských služieb pre mladých ľudí z rôznych oblastí života - štúdium, práca, cestovanie, brigády (majú rozbehnutú spoluprácu s ÚPSVaR, skupinové aktivity - preventívne a rozvojové aj pre znevýhodnených mladých - reedukačné a resocializačné centrá, t.j. široká cieľová skupina mladých ľudí, študentov ale aj nezamestnaní a mladí potenciálni NEET
Komunitná nadácia zdravé mesto	nadácia	nepracujú priamo s CS, cieľom je prepájať potenciál a potreby komunity s cieľom zvyšovať kvalitu života v okresoch BB a ZV - ako nadácia
Centrum dobrovoľníctva	o.z.	voľnočasové aktivity s mladými ľuďmi do 15 rokov a pre rodičov s deťmi, prevencia voči sociálno-patologickým javom, rozvoj celej osobnosti mladého človeka, široká CS
Káčko - Ipčko	o.z.	krízová intervencia, psychologická pomoc, online aj naživo, špecifická CS - deti a mladí v náročnej situácii, ktorí aktívne vyhľadajú pomoc (najviac však online)
Creativas made	o.z.	tvorivé dielne pre uvoľnenie psych. napätia, svojpomoc rodičov detí so zdravotným znevýhodnením - autizmom, podpora tvorivých aktivít pre ľudí s autizmom, špecifická CS

AIESEC	študentská organizácia (celosvetová)	Medzinárodná mládežnícka, mimovládna a nezisková organizácia, ktorá poskytuje mladým ľuďom rozvoj potenciálu (najmä vodcovstva, leadershipu), medzikultúrne stáže a medzinárodné výmeny skúseností dobrovoľníkov. Organizácia sa zameriava na posilnenie postavenia mladých ľudí a ich soc. vplyvu. CS - mladí ľudia, študenti, záujemcovia o medzinárodné výmeny
ANNWIN	združenie	Centrum pre podporu a rozvoj ľudského potenciálu, vzdelávanie mládeže a dospelých - avšak už nie sú v BB
Centrum komunitného organizovania	združenie	Cieľ - budovanie občianskej spoločnosti, Program Školy za demokraciu rozvíja kompetencie študentov a študentiek v oblasti ľudských práv, deradikalizáciu, redukuje stereotypy a predsudky - realizuje sa na školách, ostatné aktivity skôr ako humanitárna pomoc, advokácia, skôr aktívni vo ZV, CS - študenti na SŠ
Centrum osvetu a poradenstva (projekt pod Združením mladých Rómov)	o.z. / projekt	doškoloňovacie centrum pre ďalšie vzdelávanie, vyplňanie žiadostí a úradných dokladov, práca s MRK v teréne, najmä už len ako Centrum príležitostí vo Valaskej, takže v súčasnosti CS mimo BB
Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu	o.z.	Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu je komplexný rozvojový program, ktorý dáva mladým ľuďom vo veku 14 až 24 rokov šancu rozvinúť svoje schopnosti a charakterové vlastnosti pre reálny život, naplniť svoj potenciál a pomôcť im uspieť v živote - neformálne vzdelávanie, rozvoj zručností, následne podpora dobrovoľníctva, majú možnosť absolvovať pracovné pohovory u partnerov - široká sieť zamestnávateľov, fungujú cez centrá - v BB je na UMB, ale nie sú takí aktívni, je tam priestor na spoluprácu, široká CS
Centrum rozvoja IDEAS	o.z.	voľnočasové a rozvojové aktivity, prepojenie generácií cez efektívne trávenie voľného času, remeslá, tvorivé dielničky pre deti aj dospelých, vzdelávací program ABAKUS - neformálne vzdelávanie pre deti, doobeda Monte aktivity pre malé deti, momentálne aj charitatívne

		zbierky, široká CS - ako mamičky s maličkými deťmi, mládež, seniori
Návrat	n.o.	Náhradná rodinná starostlivosť a sanácia rodín v ohrození. Podporné skupiny zamerané na špecifické problémy a vek detí, odborné poradenstvo CS - deti, mladí, osoby, ktoré sa o niekoho starajú, matky s deťmi, potenciálni NEETi, NEETi
Alternatíva - centrum nezávislého života	n.o.	Tranzitný program sa zameriava na podporu mladých ľudí so znevýhodnením (zdravotné, sociálne), aby úspešne zvládli prechod zo školy do pracovného života a predchádzať ich dlhodobej nezamestnanosti či odkázanosti na iných - najmä individuálne poradenstvo a sprevádzanie, CS tak od 17 rokov, zdravotné znevýhodnenie, mladí so ŠVVP, zo špeciálnych škôl.. potenciálni NEETi, NEETi
Komunitné centrum Sásová	KC mesta BB	komunitné aktivity, do kt. pozývajú mládež, cieľ - podpora rozvoja komunitného života, budovanie spolupatričnosti, dobrých vzťahov v komunite a spolupráca s mestom, široká CS, najmä oblasť Sásová
Komunitné centrum Fončorda	KC mesta BB	komunitné aktivity, do kt. pozývajú mládež, cieľ - podpora rozvoja komunitného života, budovanie spolupatričnosti, dobrých vzťahov v komunite a spolupráca s mestom, CS - skôr seniori, mimo našej CS
Erika Karová - Občianske združenie	o.z.	podpora, rozvoj a vytváranie podmienok športovej činnosti, ktoré prispievajú ku kladnému vzťahu občanov, predovšetkým detí a mládeže
Santedigio	n.o.	dobrovoľníci sa stretávajú pri službe chudobným, chorým či starým ľuďom, väzňom alebo migrantom, stretávanie sa 1x týždenne - komunitné voľnočasové a charitatívne stretnutia, CS väčšinou vyššieho veku, NEET-i
Slovenský skauting	o.z.	Zmysluplné trávenie voľného času, deti, mládež aj mladí dospelí - Princípy - uvedomenie si seba, princípov fungovania v spoločnosti a hodnôt, ktoré nášmu životu dávajú smer, široká CS

Saleziáni don Bosca: DOMKA - Združenie saleziánskej mládeže stredisko BB	cirkevná organizácia	voľnočasové aktivity (športové, duchovné, Orientačné dni - prevencia výskytu šikany, agresie, xenofóbie, sociálno-patologických javov v triede - pre 2. st. ZŠ a SŠ), aj ponuka koučingu, široká CS
Pathfinder- v BB oddiel "FATRA"	oz	rozvoj osobnosti mladých ľudí po fyzickej, duchovnej i mravnej stránke, s dôrazom na vytváranie pozitívneho vzťahu k prírode, spoločnosti i jednotlivým ľuďom v duchu kresťanských zásad, zmysluplné využívanie voľného času, široká CS
Jeden rodič	n.o.	Celoslovenská org., nemajú v BB pobočku, avšak majú nadviazané spolupráce s konkrétnymi odbornými poradcami, CS - slobodné matky a otcovia, z celého SK, vypĺňajú formulár s pomenovanými potrebami a podľa možnosti sa snažia zabezpečiť služby a pomoc na základe potrieb, CS - relatívne široká ale zároveň špecifická CS
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska - BB pobočka	oz	poskytovanie soc. terénnych služieb, obhajoba záujmov ľudí so zrakovým postihnutím - vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového postihnutia, špecifická CS
CVI - Centrum včasnej intervencie	n.o.	Sociálna služba včasnej intervencie: Podpora rodinám a deťom, CS - aj osoby, ktoré sa niekoho starajú, špecifická CS
Alexis	n.o.	Pomáha ženám v nečakaných situáciách: sociálne a odborné poradenstvo/pomoc pre mamičky, ktoré prišli o dieťa, alebo pre páry, ktoré nečakane otehotneli (od roku 2019 sú v BB), veľmi špecifická CS
Podnik medzitruhu práce - Šanca pre všetkých	n.o. ; r.s.p. (založená mestom)	realizuje aktivity zamerané na podporované zamestnávanie najmä znevýhodnených a zraniteľných osôb s aktivitami zameranými na osobnostný rozvoj. Nástroje - aktívne opatrenia na trhu práce na základe toho rôzne práce pre mesto, nácvik zručností, podpora zamestnania, špecifická CS - potenciálni NEET-i, NEET-i

MC Mamina	materské centrum	Materské centrum - mamičky na materskej a rodičovskej dovolenke (zväčša majoritná CS), majú možnosť kariérového poradenstva, cieľ nadväzovania kontaktov, socializácie, herničky pre deti, rozvoj zručností - CS - deti (nie naša CS),
MC Hviezdička	materské centrum	Materské centrum - mamičky na materskej a rodičovskej dovolenke (zväčša majoritná CS), cieľ nadväzovania kontaktov, socializácie, herničky pre deti, rozvoj zručností - CS - deti (nie naša CS),
Únia materských centier	materské centrum	Podujatia pre rodiny s deťmi
Svet pohybu Slovensko o.z. - ZOHIR	o.z.	Poslaním je vzdelávať mladú generáciu hlavne v oblasti telovýchovy a osobného rozvoja. K tomuto účelu používajú parkour. Podpora zdravého životného štýlu, aktívneho prístupu a seberealizácie
HOPE - pomoc nezvestným	o.z.	osvetová, prednášková činnosť zameraná na boj proti obchodu s ľuďmi
Kresťanské centrum nepočujúcich	o.z.	sociálne začlenenie znevýhodnených, pomoc a sprevádzanie nepočujúcich na ich ceste životom, pomôcť nepočujúcim sa harmonicky rozvíjať v oblasti kultúrnej, spoločenskej, duchovnej ako aj fyzickej, robia tábory a pod., ale majú skôr mladšie deti, rodiny a seniorov, t.j. nie našu CS
Milan Hronec-program rozvoja rómskych komunít - Ekopolis	n.o.	Finančná podpora združení pracujúcich s MRK. V roku 2022 rozvoj detí od útleho veku s dôrazom na deti najmä do 6 r./ predškolační, vyrastajúce vo zvlášť nepriaznivom prostredí s dôrazom na ich rodiny i širšie komunity. Org. poskytujú tiež podporu vo forme odborníkov/mentorov z vysokoškolského prostredia, nie sú v priamom kontakte s CS ale s organizáciami, ktoré s nimi pracujú.
Pons o.z.	o.z.	voľnočasové aktivity (tábor, podujatia), vzdelávanie detí a mladých s viacnásobným postihnutím, integrácia, vytvorenie podmienok pre seberealizáciu, špecifická CS
Preveda	o.z.	oblasť vzdelávania a sociálnej výchovy, osobnostný rozvoj mladej generácie, skvalitnenie života, široká CS s konkrétnym zameraním na vedu, fungujú projektovo

Sposa BB- Familka	o.z.	spoločnosť na pomoc osobám s autizmom a inými znevýhodneniami, vzdelávanie, poradenstvo, tvorivé integračno-inkluzívne aktivity, osobnostné rozvojové programy, sieťovanie, špecifická CS - okrem detí a mladých aj osoby, ktoré sa o niekoho starajú
Diecézne centrum mládeže Maják	cirkevná org.	osobnostný rozvoj, voľnočasové aktivity mladých v kontexte kresťanských hodnôt
Divadlo z pasáže	o.z.	sociálne začlenenie znevýhodnených, organizácia divadelných predstavení, prevádzkovali aj zariadenie podporovaného bývania DOM - majú skúsenosti, chýbajú im financie (https://www.podporovanebyvanie.sk/) + Denné centrum Divadla z Pasáže - DDS inklúzia sveta ľudí so zdravotným postihnutím a ľudí bez postihnutia, vzdelávanie a divadelné nácviky členov
Ekopolis	n.o.	Šírenie osvedčenia ohľadom správneho triedenia a predchádzania vzniku odpadu. Zavedenie separovania na školách. Program rozvoja rómskych komunít, administrujú a spravujú projektovú výzvy a granty (napr. ACF), nepracujú priamo s CS, ale vedeli by informácie o nás posunúť relevantným organizáciám
Ymca- kresťanské združenie mladých ľudí	o.z.	v BB už neaktívne, sociálne začlenenie znevýhodnených, pomoc mladým a znevýhodneným ľuďom, aktivity na vytváranie bezpečného priestoru
Familiám	o.z.	Opatrenia sociálno-právnej ochrany - akreditovaný subjekt, pracujú s rodinou ako celkom, na požiadavku ÚPSVaR, t.j. špecifická CS
Rada mládeže BB kraja		RMBBK je organizácia združujúca mládežnícke organizácie v BB kraji. Medzi členské organizácie patria žiacke školské rady, mládežnícke parlamenty, záujmové združenia, neformálne skupiny mladých, ale aj jednotlivci podporujúci mladých ľudí v kraji. RMBBK si kladie za cieľ reprezentovať hlas mladých v kraji. Na dosiahnutie takého cieľa realizuje aktivity na podporu mladých, na presadenie záujmov mladých v mestách a obciach, organizuje diskusie, okrúhle stoly, vzdelávacie aktivity a

		sprievodné podujatia pre mladých. Je otázne či sú momentálne aktívni, lebo posledné projekty sú v roku 2020.
Demokratický Inštitút - UMB	združenie	vzdelávanie, výskum a projekty na témy súvisiace s demokraciou, CS - najmä študenti UMB
UPPC- Univerzitné poradenské a podporné centrum, UMB	projekt	poskytovanie podpory, sprevádzania a orientácie pri zvládaní výziev, pomoc porozumieť sebe samým, budovanie reziliencie a objavovanie potenciálu, odborné poradenstvo (sociálne, psychologické, kariérne..) od vyučujúcich, CS - len študenti UMB
Rada študentov a študentiek mesta Banská Bystrica		Rada študentov je skupina aktívnych mladých ľudí, ktorá chce vrátiť do Banskej Bystrice študentský život. Sme poradným, koordinačným a iniciatívnym orgánom primátora mesta a zastrešujeme študentskú agendu v meste, CS - študenti
EUROPE DIRECT UMB BB	projekt	osвета a príležitostné aktivity s mladými ľuďmi na tému EÚ, CS - najmä v rámci študentov UMB
Zariadenia, inštitúcie		
Kotva	preddavková organizácia bez právnej subjektivity zriadená mestom	poskytovanie sociálnych služieb, núdzové bývanie a útulok pre rodiny s deťmi, krízová intervencia, sociálnoprávne poradenstvo, sprevádzanie, špecifická CS - klienti s trvalým pobytom v BB
Kotvička	preddavková organizácia bez právnej subjektivity zriadená mestom	Nízkoprahové komunitné centrum Kotvička bolo zriadené pri Zariadení núdzového bývania Kotva. Realizujú sa programy pre klientov zariadenia Kotva - deti ohrozené nepriaznivým psychickým, fyzickým a sociálnym vývinom. Cez školský rok najmä doučovanie, cez prázdniny voľnočasové aktivity, výlety - v spolupráci s Centrom dobrovoľníctva. CS skôr mladšie deti

Dom sv. Alžbety - CDR	n.o.	CDR - pobytová služba, sociálnoprávna ochrana detí, sociálne a psychologické poradenstvo, individuálna psychoterapia a skupinová terapia, sprevádzanie - momentálne však majú len deti do 10 rokov
CDR Srdiečko - OZ Signál ohrozenia	o.z.	Akreditovaný subjekt na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona číslo 305/2005 Z. z., pobytová forma, majú aj profi rodiny, sociálne a psychologické poradenstvo, výchova, klienti majú individuálny plán, rozvoj zručností, aby sa vedeli zaradiť do spoločnosti, chodia na krúžky, športy, majú chatu, kam pravidelne chodia, CS - aj deti a mladí do 25 rokov, najčastejšie však do 19 rokov
CDR Svetluška	CDR	CDR, ústavná starostlivosť, majú profi rodiny, ale v rámci CDR aj práca s rodinami v ohrození, poradenstvo, preventívne aktivity, voľnočasové aktivity, príprava na osamostatnenie sa, ale všetko len pre svojich klientov, majú aj byt pre mladých v BB - CS potenciálni NEETi
CDR Potôčik	verejné združenie veriacich ale majú CDR	CDR, ústavná starostlivosť, majú profi rodiny, ale v rámci CDR aj práca s rodinami v ohrození, poradenstvo, preventívne aktivity, voľnočasové aktivity, príprava na osamostatnenie sa, ale všetko len pre svojich klientov
CDR Domov detí - Stredisko evanjelickej diakonie	CDR	CDR, ústavná starostlivosť, majú profi rodiny - v rámci toho poradenstvo, preventívne aktivity, voľnočasové aktivity, príprava na osamostatnenie sa, ale všetko len pre svojich klientov a mimo nášho okresu BB
Červený kríž - útulok Prístav a Nádej Šanca + Večierka	územný celok SČK	pobytová sociálna služba: individuálne poradenstvo - plánovanie, hospodárenie, šetria si, riešia mestské byty, dospelí klienti, mnohí hlavne v dôchodkovom veku, ale občas sa nájdu aj mladí, po odchode z CDR, zároveň v zdravotníckej časti SČK pôsobí aj Mládež SČK - darovanie krvi, väčšie akcie, mladí ako dobrovoľníci..), Večierka - je služba len na noc, tam nie je veľmi dostupné poradenstvo, špecifická CS, potenciálni NEET-i, NEET-i

Diecétna charita BB - Tajovského 1	cirkevná org.	Mávajú aj mladých do 30 r., prevažne muži dlhodobo bez domova. Ale skôr majú starších ľudí bez domova, pre menšiu skupinu klientov pobytová služba, voľnočasové aktivity, sociálne poradenstvo, pre ostatných klientov - 1 teplé jedlo, možnosť hygieny a pod.
Nízkoprahové komunitné centrum KOMPAS	preddavková organizácia bez právnej subjektivity zriadená mestom	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu. Deti a plnoleté fyzické osoby alebo rodiny, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením alebo majú obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky a spôsob života, fungujú v bytovke so sociálnymi bytmi, špecifická CS - deti, mládež, potenciálni NEET-i, NEET-i
Útulok svätého Vincenta	zriaďovateľ je Slovenské Misijné Hnutie (SMH)	pobytová soc. služba - útulok poskytuje ubytovanie ženám so špeciálnym adaptačným programom na rodinný a spoločenský život, soc. poradenstvo, prac. terapiu, soc. rehabilitáciu, ind. prácu s prijímateľom sociálnej služby, možnosti prehlbovania si prac. zručností, programy prevencie pre dievčatá CS; kapacita 30 - aktuálne 17 klientiek, CS - často sú to práve osoby so statusom NEET
DŽIVIPEN-ŽIVOT	o.z.	cieľ - pomôcť mladým ľuďom po ukončení prípravy na povolanie v zariadeniach na výkon ústavnej výchovy (CDR, špeciálne školy internátne a pod.) v prvých krokoch ich adaptácie na samostatný život a vvedenie do sveta práce, sú už mimo BB okresu
SED Horná Mičina - Debora útulok pre matky s deťmi	zriaďovateľ je ECAV, sociálne zariadenie krízovej intervencie	zariadenie pobytovej soc. služby, pre mamičky - rozvoj pracovných zručností, sociálne poradenstvo, pre mladých - poskytovanie bývania, nejaké základné voľnočasové aktivity - prechádzky, pozeranie TV, hry a čítanie kníh, ale v súčasnosti nemajú mladých nad 13 rokov
Ivan Bučko (pôsobí na Internátnej) Kancelária sociálno - právneho poradenstva a pomoci	aktivista pracujúci vo viacerých organizáciách - OZ Antira, Slovenský Červený kríž BB	Pracuje ako dobrovoľník s MRK, prevažne záujmové aktivity najmä v oblasti športu.

Bezplatné dlhové poradenstvo	ako projekt pod UPSVAR	Bezplatné dlhové poradenstvo - konkrétna oblasť
CVČ a iné		
CVČ Pohoda	n.o.	záujmové krúžky pre CS od 5 - 15 rokov
CVČ Junior	rozpočtová organizácia	CVČ je vysielajúcou organizáciou európskej dobrovoľníckej služby (www.dobrovolnici.eu), semináre, CVČ zabezpečuje výchovnú, vzdelávaciu, informačnú a poradenskú činnosť pre deti a mládež v našom kraji počas celého roka.
CVČ Slovenské misijné hnutie	o.z.	voľnočasové, záujmové aktivity CS - žiaci ZŠ
Súkromné centrum voľného času	n.o.	voľnočasové aktivity s mladými ľuďmi do 15 rokov a pre rodičov s deťmi, hudobná škola
Súkromné CVČ	n.o.	individuálny rozvoj osobnosti, vytváranie mravných a duchovných hodnôt, rozvíjanie talentov detí, vzdelávanie
Súkromné CVČ plavecký oddiel klubu TV UMB v BB	o.z.	plavecký rozvoj detí a mládeže
Súkromné CVČ Rímskokatolíckej cirkvi LAURA	cirkevná org.	voľnočasové aktivity, vzdelávanie a rozvoj detí a mládeže v kontexte kresťanských hodnôt
Jazyková škola RK Centrum Universa Banská Bystrica	súkromná JŠ a vzdelávacia inštitúcia	súkromná jazyková škola, o. i. výučba slovenčiny pre cudzincov

PRÍLOHA Č. 3: KVALITATÍVNE VYHODNOTENIE ANALÝZY INŠTITÚCIÍ A AKTÉROV V OKRESE (CIEĽOVÉ SKUPINY INŠTITÚCIÍ A ORGANIZÁCIÍ V OKRESE BB)

Cieľové skupiny inštitúcií, organizácií a aktérov v okrese
Deti a mládež so zdravotným znevýhodnením: autizmus, DMO, ...
Rodiny s deťmi v ohrození: Rodiny ohrozené sociálne ekonomicky, stratou bývania, patológie v rodine, jednorodičia (nepriamo) (Kotva, KOMPAS), SPO (Familiám), (Návrat), (Jeden rodič) Úsmev ako dar, Nádej deťom, Debora, ÚPSVAR - sociálnoprávna ochrana a sociálna kuratela
Deti ohrozené nepriaznivým psychickým, fyzickým a sociálnym vývinom (Kotvička, KOMPAS), (Familiám) Sposa BB Famika, PONS, Úsmev ako dar, Nádej deťom, CDR Srdiečko, CDR Svetluška, Alternatíva - centrum nezávislého života, Kresťanské centrum nepočujúcich - v súčasnosti nemajú CS od 13 r.)
MRK - (Kotvička, KOMPAS), mladí dospelí po ukončení ústavnej starostlivosti (DŽIVIPEN-ŽIVOT), záujmové aktivity , dobrovoľníci z MRK, OZ Antira- P. Bučko, Nádej deťom, Podnik medzitru práce - Šanca pre všetkých, Útulok sv. Vincenta
Deti v náhradnej starostlivosti (Návrat), Úsmev ako dar, CDR Srdiečko, CDR Svetluška, možno časom aj iné CDR, avšak v súčasnosti nemajú CS v tomto veku – CDR Dom sv. Alžbety, CDR Potôčik (S. Ľupča), Podnik medzitru práce - Šanca pre všetkých
Žiaci ZŠ a SŠ o zameraním na: voľnočasové, záujmové aktivity (CVČ x 12 cca), vzdelávanie (IUVENTA), Informačné centrum mladých (SŠ- preventívne a poradenské aktivity), CKO (preventívne aktivity), Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu DofE (komplexný program rozvoja), CDR Svetluška, CDR Srdiečko, CDR Dom sv. Alžbety, CDR Potôčik, Pathfinder, Skauti, CPPPaP, Jakub Forgáč - parkur
Mladí dospelí po ukončení náhradnej rodinnej starostlivosti - <u>Sociálna kuratela plnoletých fyzických osôb</u> (UPSVaR), adaptácia na samostatný život a vvedenie do sveta práce (DŽIVIPEN-ŽIVOT), adaptácia na život a uplatnenie sa na trhu práce (Podnik medzitru práce - Šanca pre všetkých) poradenstvo, sprevádzanie (Úsmev ako dar), Alternatíva, Útulok sv. Vincenta, Návrat
Mladí dospelí po ukončení výkonu trestu - <u>Sociálna kuratela plnoletých fyzických osôb</u> (UPSVaR), Podnik medzitru práce - Šanca pre všetkých: momentálne majú jednu takú klientku, majú možnosti pre viac.

Ľudia bez domova - aj mladých do 30 r. (Diecézna charita BB - Tajovského 1), (Sant'Egidio-iba v teréne), zariadenia Prístav, Večierka - Červený kríž, Kotva – pre rodiny s deťmi
Rodičia s deťmi (prevažne predškolského a mladšieho školského veku) rozvoj detí, trávenie času (IDEAS), (MC mamina, MC Hviezdička, Únia materských centier), Jedenrodič, CPPPaP, CŠPP
Adiktologickí klienti - medicínska liečba závislostí prevažne dospelých (CPLDZ), CDR s resocializačným programom (Návrat - RDZO- Kráľová), AAA, UPSVaR
Mladí ľudia v hraničnej krízovej situácii - (Káčko IP), CPPPaP, UPPC na UMB, psychológovia SŠ, ZŠ, VŠ
Mládežnícke org. - primárne pracovníci org., vzdelávanie, sieťovanie (IUVENTA), Centrum dobrovoľníctva: majú početnú mládež zapojenú do činností
Žiaci VŠ - vzdelávanie, výskum a projekty na témy súvisiace s demokraciou (DI UMB), témy EU (EUROPE DIRECT UMB BB, UPPC na UMB), poradenstvo k stážam, brigádam (Informačné centrum mladých) Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu DofE (komplexný program rozvoja)
Ľudia so zdravotným postihnutím - inklúzia (Divadlo z pasáže), Alternatíva, Sposa BB Famílka, PONS, Kresťanské centrum nepočujúcich (rodiny, CS nad 13 rokov momentálne nemajú)
Ľudia so špec. potrebami - zrak. znevýhodnenie; osoby, ktoré sa o niekoho starajú (ÚNSS- Únia slabozrakých a nevidiacich Slovenska)
Deti so špeciálnymi potrebami (Súkromné centrum špeciálno - pedagogického poradenstva, CŠPP pri ŠMŠ), Creativas made - rodiny s deťmi s PAS-podporné dielne pre mamičky a ich deti)
Komunita - vrátane detí a mladých ľudí (KC Sásová, KC Fončorda, Centrum rozvoja IDEAS, Creativas made-rodiny s deťmi s PAS-podporné dielne pre mamičky a ich deti)
Obchodované osoby - (HOPE - pomoc nezvestným)
Nezamestnaní - činnosť v oblasti služieb zamestnanosti pre uchádzačov o zamestnanie (UPSVaR), uplatnenie na trhu práce (Podnik medzithu práce - Šanca pre všetkých) , Informačné centrum mladých (majú na UPSVARE aj nejaký infobod a spoluprácu s úradom), Nádej deťom, ak sú to rodiny, prípadne odchovanci CDR, tak aj

Úsmev ako dar, Alternatíva (ale zvyčajne začínajú spoluprácu, kým ešte študujú), Červený kríž

NEET - skupina ohrozená neet-stvom, resp. už neet-i, nezamestnaní, bývalí odchovanci CDR, zdravotné znevýhodnenia (psych. starostlivosť), poruchy správania (Útulok sv. Vincenta), adaptácia na bežný život (Podnik medzitru práce - Šanca pre všetkých), Úsmev ako dar, Informačné centrum mladých, Alternatíva, Červený kríž

Mládež - práca s "bežnou" CS od 0 do 26 rokov, VŠ študenti, dobrovoľníci (Pathfinder), Saleziáni, OZ Erika Karová, Centrum dobrovoľníctva,

PRÍLOHA Č. 4: OBLASTI ZÁUJMU ORGANIZÁCIÍ

Oblasti záujmu inštitúcií, organizácií a aktérov v okrese
Športové kluby: hokejový klub, futbalový, ...
Prevencia, sanácia ohrozených rodín
Vzdelávanie, rozvoj zručností ohrozených detí
Vzdelávanie, rozvoj zručností bežnej populácie detí
Rozvoj zručností rodičov
Voľný čas - zmysluplné trávenie - hry, šport (bežná populácia, MRK, ohrození)
Inklúzia zdravotne znevýhodnených
Resocializácia - so skúsenosťou s VT, s adiktologickou problematikou
Vzdelávanie v súvislosti s demokraciou a EU
Rozvoj komunity
Zvyšovanie dobrého psychického zdravia u mladých
Rozvoj osobnosti mladých ľudí; rozvíjanie a nastavovanie hodnôt
Integrácia zdrav. znevýhodnených v spoločnosti, vyrovnávanie možností a príležitostí
Soc. rehabilitácia; adaptačný program; podporný program; soc., prac. a ps. terapia
Podpora osamostatňovania sa a zaradenia sa do samostatného života (vzdelávanie a výchova)
Preventívne aktivity

Zdroj: vlastný prieskum

PRÍLOHA Č. 5: MOŽNOSTI ZACHYTENIA A IDENTIFIKOVANIA CIEĽOVÝCH SKUPÍN PROJEKTU V OKRESE BB

Cieľová skupina	V okrese centra je dostatočne zachytená prácou s touto skupinou.	V okrese centra je reálne zachytiť túto skupinu a pracovať s ňou.	Informácie a zdroje, ktoré vám pomohli odpovedať na škálové otázky. Napr. odkiaľ sme čerpali info (aj pokiaľ nebol zistený počet, či nejaká info o skupine kde sme hľadali). Poznámka: môžete vpísať vaše postrehy, alebo informácie, ako napríklad pri migrantoch – je zrejmé, že ich v mestách nemáte a pod.
	1- úplne súhlasím, 2- skôr súhlasím,3 - neviem,4- skôr nesúhlasím,5- úplne nesúhlasím	1- úplne súhlasím, 2- skôr súhlasím, 3- neviem,4- skôr nesúhlasím,5- úplne nesúhlasím	
Ženy-matky , ktoré neboli nikdy aktívne na trhu práce z dôvodu materskej, rodičovskej dovolenky	4	2	informácie od materských centier (MC) a pod., Debora, Kotva,
Ženy - matky bez ukončeného vzdelania	4,5	2,5	informácie od Jolky Nátherovej z Nádej deťom, Úsmev ako dar, Debora, Kotva

Jednorodičia	4	2	Jeden rodič, MC (všetky)
Ženy - viac ako 12 mesiacov nezamestnané	2	2	Podnik medzitru práce - Šanca pre všetkých, ÚPSVaR, Kotva, Útulok sv.Vincenta
MRK - nemajú ukončené vzdelanie	2,5	2	ÚPSVaR (vrátane SPOD a SK) , Podnik medzitru práce - Šanca pre všetkých, Úsmev ako dar, Nádej deťom, TSP MBB
MRK - dlhodobó nezamestnaní	2,5	2	ÚPSVaR (vrátane SPOD a SK), Podnik medzitru práce - Šanca pre všetkých, Úsmev ako dar, Nádej deťom, TSP MBB
MRK - generačná chudoba	4	4	Nádej deťom, TSP mesta BB; menej Úsmev ako dar <i>- chýba systémové riešenie, rieši to najmä tretí sektor</i>
MRK - znevýhodnené životné podmienky (ekonomické, sociálne, bytové, segregácia)	4	4	ÚPSVaR, TSP MBB, Nádej deťom, menej Úsmev ako dar
MRK - s výchovnými poruchami	2	2,5	ÚPSVaR - odd. SPOD a SK, CPPPaP, ČŠPP, CDR, výchovní poradcovia na spádových školách, Úsmev ako dar, Nádej deťom,
MRK - so sociálno-	4	3	ÚPSVaR - odd. SPOD a SK, reedukačné centrá, resocializačné strediská., CPPPaP, ČŠPP, Nádej deťom

patologickými problémami			
Súčasní klienti Centier pre deti a rodiny	1	1,5	Centrá pre deti a rodiny
Bývalí klienti Centier pre deti a rodiny	4	2,5	Návrat, Útulok sv. Vincenta, Dživipen, ÚPSVaR, Úsmev ako dar, mesto BB: krízové oddelenie,
Zdravotne postihnutí - telesné a mentálne postihnutie	3,5	4	ÚNSS - Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ÚPSVaR, Útulok sv. Vincenta, Alternatíva, viaceré OZ.. <i>Organizácie sú, ale nepokrývajú reálne potreby (dopyt pomoci je vyšší)</i> <i>Ako Centrum máme priestorové/technické obmedzenia</i>
Osoby, ktoré poskytujú starostlivosť	3	2	ÚPSVaR, mestské sociálne služby, Centrum dobrovoľníctva, CVI, CŠPP
Žiaci ZŠ - predčasne ukončená školská dochádzka	2	2	ZŠ - výchovní poradcovia, ÚPSVaR <i>Menej sa s nimi pracuje, ale aj potreba je nižšia</i>
Žiaci ZŠ - so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	1,5	1,5	ZŠ - výchovní poradcovia, CPPPaP, CŠPP, rôzne OZ
Žiaci ZŠ - s poruchami správania	2	2	ZŠ - výchovní poradcovia, CPPPaP, CŠPP, často aj CDR, ÚPSVaR - odd. SPOD a SK, Nádej deťom, Úsmev ako dar, Familiám

Žiaci ZŠ - zdravotne, sociálne, ekonomicky znevýhodnení	2	2	CDR, ÚPSVaR - odd. SPOD a SK, Nádej deťom, Úsmev ako dar, Návrat
Žiaci ZŠ - končiace ročníky 9. ročník ZŠ	3,5	1	ZŠ - výchovní poradcovia, CPPPaP, CŠPP,
Žiaci ZŠ - nerozhodnutí - tí, ktorí nevedia, čo chcú	3,5	1	ZŠ-výchovní poradcovia, CPPPaP, CŠPP,
Žiaci SŠ - ukončená školská dochádzka	4	2	SŠ - ktoré chcú s nami spolupracovať, ÚPSVaR,
Žiaci SŠ - so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami	1,5	1,5	SŠ -výchovní poradcovia, CPPPaP, CŠPP, rôzne OZ, Alternatíva
Žiaci SŠ - s poruchami správania	2	2,5	SŠ -výchovní poradcovia, CPPPaP, CŠPP , ÚPSVaR - odd. SPOD a SK, CDR
Žiaci SŠ - zdravotne, sociálne, ekonomicky znevýhodnení	2	2	ÚPSVaR - odd. SPOD a SK, CDR, Alternatíva, Nádej deťom, Úsmev ako dar, Káčko, Familiám
Žiaci SŠ 4/5 ročník	3,5	1,5	SŠ - výchovní poradcovia, Informačné centrum mladých
Absolventi SŠ a gymnázií	3,5	1,5	ÚPSVaR, ešte pred odchodom ich zastihnúť na školách

Žiaci SŠ nerozhodnutí – tí, ktorí nevedia, čo chcú	3,5	1,5	SŠ - výchovní poradcovia, CPPPaP, CŠPP
Migranti (UA)	3	1	Centrum dobrovoľníctva, CKO, mesto BB, BBSK, Záhrada CNK, konkrétne SŠ
Ohrození mladí - drogová závislosť a iné závislosti	2	1,5	ÚPSVaR - odd. SPOD a SK, resocializačné zariadenia, reedukačné zariadenia, diagnostické zariadenia, Návrat-Kráľová, Centrum pre liečbu drogových závislostí, <i>Spolupráce - zastabilizovaní klienti (nie v akútnej fáze závislosti)</i>
Ohrození mladí - bezdomovci	2	4,5	Sant'Egidio, Červený kríž, Diecézna charita, Večierka - Prístav, Kotva (len s dieťaťom) <i>- potrebné systémové riešenie, chýba terénna práca</i>
Ohrození mladí - so sociálno-patologickými javmi (kriminalita a iné rizikové správanie)	4	4	Resocializačné zariadenia
Nezamestnaní - uchádzači o zamestnanie; nezaevidovaní	3	2	ÚPSVaR, Podnik medzitru práce - Šanca pre všetkých, Útulok sv. Vincenta, ÚaD, Nádej deťom, terén - D. Boroška (TSP MBB), Alternatíva, Informačné centrum mladých

PRÍLOHA Č. 6: PREHĽAD ODPOVEDÍ Z MAPOVANIA POTRIEB

Vek a pohlavie

1. Aký je Tvoj vek?

[Ďalšie podrobnosť](#) Insights

13- 14	90
15- 17	117
18- 20	80
20 a viac	26

2. Pohlavie

[Ďalšie podrobnosť](#) Insights

muž	161
žena	132
neuvádzam	20

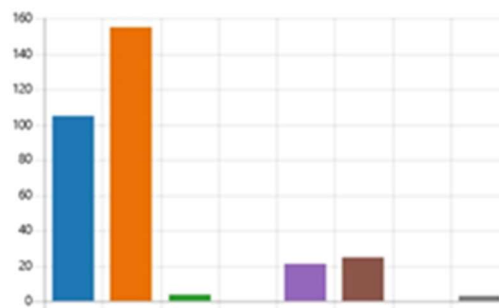

Škola

5. Na akú školu chodíš?

[Ďalšie podrobnosti](#)

ZŠ	105
SOŠ/ SPŠ	155
OA/ HA	4
Konzervatórium	0
Gymnázium	21
VŠ	25
neštudujem	0
Iné	3

Čo ťa baví a zaujíma?

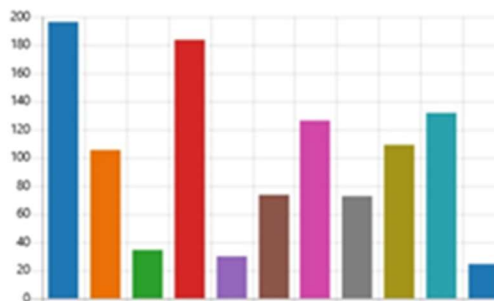
Čo ťa v živote baví a zaujíma?	8.otázka
cestovanie	14
iné	14
it	40
materiálno	9
nič	19
pomoc iným	3
sebarozvoj	23
šport	105
vzdelávanie	47
vzťahy	33
záľuby	134

Kde/ako najčastejšie tráviš voľný čas?"

6. Kde/ ako najčastejšie tráviš svoj voľný čas? (označiť môžeš viac možností)

[Ďalšie podrobnosti](#)

s kamarátmi	196
športovaním	105
v obľúbenej kaviarni/ v obcho...	35
doma	184
na krúžkoch	30
čítaním	74
pozeraním filmov	126
učením sa	73
vonku	109
za pc/ hraním hier	132
Iné	25

Čo by si rád so svojom živote zmenil?

Čo by si rád vo svojom živote zmenil?	10.otázka
Zdravie	23
Vzťahy	23
Seba	82
Nič	116
možnosti/sny	41
Materiálno	12
Iné	31

Čo by si v tomto období vo svojom živote potreboval?

Čo by si v tomto období vo svojom živote potreboval?	12.otázka
zdravie	41
vzťahy	71
seba	31
nič	55
možnosti/sny/zručnosti	76
materiálno	56
iné	15

space
tu môžeš rásť

Čo/Kto Ti pomáha učiť sa a rásť?

Čo/Kto Ti pomáha učiť sa a "rásť"? 15.otázka	
škola	40
rodina	104
priatelia	46
práca	5
partner	13
odb	25
nikto	18
neviem	5
ja	85
iní ľudia	24
iné	35

Prehľad odpovedí CS na otázku „Čo Ťa brzdí pri učení, vo vlastnom raste?“

Čo Ťa brzdí pri učení, vo vlastnom raste? 16.otázka	
ja	129
šk.system	37
nič/nikto	38
externo-materiálno	16
zdravie	17
soc.okolie	36
iné	31
neviem	6

Ak prechádzaš náročnejším obdobím či ťažkosťami, cítiš podporu a pomoc zo svojho okolia? Ak ÁNO, odkiaľ?”

17. Ak prechádzaš náročnejším obdobím či ťažkosťami, cítiš podporu a pomoc zo svojho okolia?

[Ďalšie podrobnosti](#) [Insights](#)

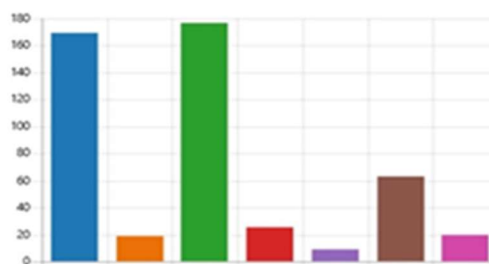
áno	235
nie	78

18. Ak ÁNO, odkiaľ?

[Ďalšie podrobnosti](#)

rodina	169
škola	19
priatelia	177
viera	25
vychovávateľ/ pracovník školy	9
partner/ partnerka	63
Iné	20

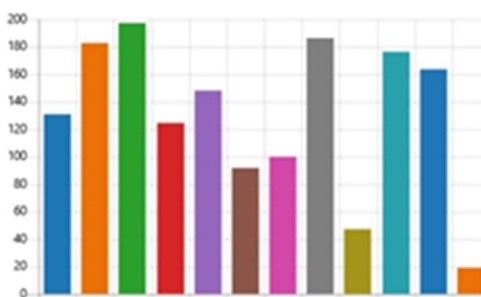

Čo je pre Teba v živote dôležité?”

19. Čo je pre Teba v živote dôležité? (označiť môžeš viac odpovedí)

[Ďalšie podrobnosti](#)

Byť s rovesníkmi a kamarátmi	131
Tráviť čas s kamarátmi v príje...	183
Záľuby, koničky	197
Mať možnosť ísť na túru, výlet...	125
Získavať vedomosti- mimo šk...	148
Plánovať a organizovať vlastn...	92
Získať prehľad o možnostiach ...	100
Mať možnosť rozprávať sa s n...	186
Mať možnosť preberať zodpo...	47
Môj vlastný rozvoj, rozvoj zruč...	176
Mať možnosť pripraviť sa na ž...	164
Iné	19

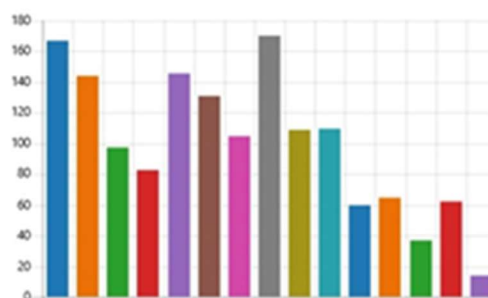
space
tu môžeš rásť

Čo by si rád našiel v novovznikajúcom Centre Space?

20. V novovznikajúcom Centre Space by si rád mal/ našiel.... (označiť môžeš viac odpovedí)

[Ďalšie podrobnosti](#)

kamarátov	167
pokoj	144
súkromie	97
niečo sa naučiť manuálne/ tec...	83
naučiť sa niečo nové iným spó...	146
naučiť sa komunikovať/ riešiť ...	131
naučiť sa niečo o sebe (sebas...	105
zabaviť sa, niečo zažiť	170
hľadať možnosti, ako si nájsť ...	109
naučiť sa hospodáriť s peniazmi	110
niekam patriť	60
dostať priestor na diskusiu- pr...	65
venovať sa environmentálnym ...	37
mať miesto tematických akcií (...)	62
Iné	14

space
tu môžeš rásť

PRÍLOHA Č.7: ŠTRUKTÚRA DISKUSIE FOKUSOVÝCH SKUPÍN

1. Čomu sa rád/rada venuješ a kde (kde s kamarátmi a kde v online)? /Čo Ťa teší? / Aké činnosti Ti spôsobujú radosť?

2. V čom si prirodzene dobrý/ dobrá?

3. Čo by bolo pre Vás motiváciou prísť ku nám do Centra?/ Čo by si chcel u nás nájsť..?/ Keby si mohol vytvoriť miesto, kde by si chcel tráviť svoj čas, ako vyzeralo a čo by ponúkalo? (priestor/ aktivity/ činnosti)? Čo by Ťa do centra pritiahlo?

4. Vymenuj 10 potrieb, ktoré považuješ v tvojom živote za dôležité, ktoré potrebuješ mať naplnené, aby si sa cítil v poriadku, spokojný? (môžeš si vybrať alebo navrhnúť vlastné)

Pomôcka:

- spoznať nových ľudí (vytváranie priateľstiev/ budovanie vzťahov)
- nájsť niekoho pre seba (frajera/ frajerku)
- pokoj (môj space) (oddych) (bezpečné prostredie)
- súkromie (bezpečné prostredie)
- zabaviť sa/ niečo zažiť
- niečo sa naučiť/vytvoriť napr. naučiť sa hospodáriť s peniazmi (rozvoj zručností + tvorivé prostredie) (získavanie informácií + rast)
- dozvedieť sa čo potrebujem/ čo ma zaujíma témy: sex, drogy, úrady, banka, školy (získavanie informácií - opýtať sa mladých čo ich zaujíma)
- byť vypočutý (na zdieľanie a rešpektovanie myšlienok, názorov+ sloboda vyjadrenia)
- podpora/ pomoc pri riešení problémov (po našom byť vypočutý)
- zmysluplné trávenie voľného času
- sebarealizácia a rozvoj (rast)
- spolupráca/ spolupatričnosť/ byť spolu
- iné (prázdny papier na vlastnú tvorbu)

5. Čo Ti prekáža/ nepáči sa? (ohrozenia/ prekážky/ problémy "ja" alebo "ostatní") a následne Skús navrhnúť vlastné riešenie/ Čo by Ti pomohlo, aby to fungovalo?